המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית — ירושלים

בס"ד יום ב', פ' בא ג' שבט תשמ"ז (2 בפברואר 87)

דף היומי: בבלי — בבא מציעא ט"ו; ירושלמי — כתובות ל"ח

שנה ל"ח גליון 10704

45 אג"ח כ' מע"מ

ההערכה בעקבות חילופי הדברים בממשלה אתמול:

לא צפוי משבר ממשלתי למרות הויכוח בין המערך והליכוד על ועידה בינלאומית

שמיר: הממשלה לא החליטה על כך ★ פרס: אין טעם לקיים ממשלה שלא תקדם את השלום

מאת סופרנו המדיני

נראה כי לא צפוי משבר ממשלתי, למרות חילופי דעות יוצ־דייב בקשר לקו המדיני, שהממשלה תנקוט בה לגבי סיכויי הסדר מדיני, ששמעו אתמול בישיבת הממשלה השבועית, בעקבות סקירתו של שר החוץ, שמעון פרס, על שיחותיו בבירות אירופה, בהן שקד לקדם את כינוסה של ועידה בין לאומית. הרדעתו זו נערה אחריה הסתייגות מפורשת של ראש הממשלה יצחק שמיר, שחזר על התנגדותו המרצת לוועידה בין לאומית.

בסקירתו המדינית פירט שר החוץ את התנאים, שרק על יסודם תסכים ישראל לועידה בין לאומית, הועידה תימשך זמן קצר בלבד ולא יהיה לה שום סמכות של קביעת החלטות. היא לא תוכל לבטל הסכמים קודמים, וביחוד שהועידה תשמש רק כעין מבוא לקראת מו"מ ישיר וכניסה חוטין: "מטריה בין לאומית".

קווי היסוד לדיוני הועידה צריכים להיות החלטת מועצת הבטחון 242 ו־338, והדיונים יתנהלו במסגרת ועדות משותפות לישראל ולירדן מחד וישראל וסוריה מאידך, ללא תלות של ועדה אחת בשניה. כמו כן לא תכונס הועידה, אלא כאשר תושג הסכמה מלאה על הפרוצדורה ולא יוזמנו אליה המשתתפים אלא בהסכמת כל הצדדים, ואש"ף יוצא מכלל חשבון.

באשר להשתתפות בריה"מ הדגיש פרס, כי השתתפותה לא תיתכן אלא כאשר יחודשו יחסים מדיניים עם ישראל וכן לאחר שיוקל מצבם של יהודי בריה"מ.

בסיכום דבריו הדגיש פרס כי אין טעם לקיים ממשלה שלא תעשה לקידום השלום, ואין לו ענין לשמש כשר החוץ, אם לא יוכל לתרום לקידום השלום. הוא חזר על עמדתו, שיציג אותה במנגנון עם כל צד אפשרי, כדי לקדם את השלום.

שמיר מסתייג מדברי פרס

בעקבות סקירתו של שר החוץ הדגיש ראש הממשלה, יצחק שמיר, כי אין בידו לכפות עמדה על פרס, אולם יהא ברור לכל בני שיחו, שהממשלה לא קיימה דיון בענין זה ולא קיבלה החלטה התומכת בועידה בין לאומית. יתר על כן, הוא פירט את הסכנות שישראל עומדת בפניהם, אם תסכים לועידה כגון זו. שר החוץ יכול לגשש — המשיך שמיר — אולם כאשר יגיעו הדברים לכלל מעשה לא יוכל לעשות זאת ללא החלטה מפורשת בממשלה.

בעקבות חילופי הדברים בין פרס ושמיר התלקח ויכוח, שבו בלטו חילוקי הדעות בין המערך, התומך בעמדתו של פרס, ובין הליכוד המתנגד לכך:

השר דוד לוי טען, שאסור לו לשר החוץ להציג עמדה שלא הוחלט עליה בממשלה, השר שרון טען שזה שנתיים וחצי שהממשלה לא דנה בעניינים מדיניים חשובים והזכיר את פרשת "הירדניזציה" של השטחים, פרשת פולארד, משלוחי הנשק לאיראן וכו'.

לעומתם תמכו שרי המערך בעמדתו של פרס, וכדברי השר רבין, אין אמנם סיכוי רב שהועידה הזאת תצא לפועל, אולם רק לשם יחסי ציבור חייבת ישראל לנסות ולייחס מהלכים שיקדמו את ענין השלום.

שחל: לא יושג מצע מדיני משותף, אין אפשרות לקיים את ממשלת האחדות

שר האנרגיה, משה שחל, המייצג את עמדת המערך באמצעי התקשורת הדגיש, כי ממשלת האחדות לא תוכל להתקיים אם לא תושג הסכמה לתכנית מדינית, שתוכל לקדם את

(המשך בעמוד אחרון)

אימאד מוגניה מ"חיזבאללה" — האחראי הראשי לחטיפות בלבנון

וושינגטון — "החוטף מס' 1" בלבנון הוא אדם שגילו כ־40 שנה ולו חמישה ילדים, אימאד מוגניה, המשתייך לתנועת "חיזבאללה" השיעית הפרו־איראנית — מוסר השבועון האמריקאי "יו.ס. ניוז אנד וורלד ריפורט" בגליונו האחרון.

השבועון, המסתמך בין היתר על מקורות ביון במזה"ת, מוסיף כי מוגניה, "שממנו מעולם לא פורסם צילום", חי במחתרת ומעביר את הוראותיו לשבעה עוזרים.

עוד מסר השבועון, כי הוא מקבל את הוראותיו מראש ממשלת איראן, חוסיין מוסאווי, ואלה מועברות אליו באמצעות השגרירי האיראני לשעבר בדמשק, סעיד האדי חוסרוב־שאהי.

הוא מציין, כי מוגניה הוא שפיתח את השיטה של התקפות התאבדות באמצעות מכוניות תופת בלבנון, בין היתר זו נגד שגרירות ארה"ב בבירות, שגרמה למותם של 61 איש ב־1983. (ע"צ)

ארגון מחבלים תובע שחרור 400 אסירים בישראל תמורת 4 המרצים שנחטפו בבירות

"ג'יהאד איסלאמי": אם לא ישוחררו תוך שבוע נוציאם להורג ★ שני המערב־גרמנים החטופים שיגרו מכתב לקנצלר קוהל ★ חוטפיהם תובעים כופר 50 מיליון דולר

בירות — "ג'יהאד איסלאמי לשחרור פלשתין", שטען לאחריות לחטיפת ארבעת המרצים האמריקניים בבירות פירסם הודעה בה איים להרוג אותם, אם ישראל לא תשחרר תוך שבוע ימים 400 אסירים.

בהודעה נאמר: "אנו קובעים אולטימטום של שבוע ימים, שלא ניתן להארכה, לחילופי השבויים, ואחרי תקופה זו לא תהיה לנו תועלת להחזיק את ארבעת האמריקאים בחיים.

"אנו נוציא אותם להורג ונזרוק את גופותיהם על פחי האשפה של קפריסין".

בבון מסר השבועון "שפיגל", כי שני המערב גרמנים החטופים שיגרו באמצעות מתווך ערבי מכתבים לקנצלר הלמוט קוהל ולמשפחותיהם.

מקורות ממשלת בון אמרו, כי איש־קשר ערבי מקיים מגעים בין בון לבין החוטפים.

העתון המערב גרמני "בילד אם זונטג" כתב אתמול, כי חוטפיהם של שני המערב גרמנים וארבעת הפרופסורים האמריקאים שנחטפו בלבנון, דרשו בסך הכל כופר של 50 מיליון דולר ממערב גרמניה ומארה"ב.

תביעה זו, שנמסרה באמצעות מתווכים לממשלת בון, היא אחד התנאים לשחרור בני ערובה.

לפי העתון איימו החוטפים על מערב גרמניה, בפיגועים עקובים מדם, אם לא יתמלאו דרישותיהם.

תנאי אחר הוא כי מוחמד עלי חמאדה, הטרוריסט הלבנוני שנעצר ב־13 בינואר בפרנקפורט, לא יוסגר לארה"ב. אם יוסגר, יוצאו להורג מיד שני המערב גרמניים רודולף קורדס ואלפרד שמידט.

בבון ממשיכה הממשלה להטיל איפול מלא על הפרשה.

קוהל קיבל מכתבים משני גרמנים שנחטפו

קנצלר גרמניה המערבית, הלמוט קוהל, קיבל מכתבים משני גרמנים שנחטפו בלבנון, המוחזקים, כפי הנראה כבני ערובה, למען הבטיח את שחרורו של אדם החשוד כי השתתף בחטיפת מטוס, שנעצר בחודש שעבר בפרנקפורט.

המקורות בגרמניה המערבית לא מסרו פרטים על תוכן המכתבים, אך ציינו ששני החטופים רודולף קורדס ואלפרד שמידט כתבו גם לבני משפחותיהם בגרמניה המערבית.

העתון "שפיגל", כתב אתמול כי השניים שלחו את האיגרות לקוהל ולבני משפחותיהם באמצעות מתווך ערבי.

שפיגל כותב כי שמידט וקורדס מציינים כי הם מוחזקים כבני ערובה כדי לאלץ את בון לשחרר את מוחמד עלי האמאדי, החשוד כי השתתף בחטיפת מטוס של חברת התעופה טי.וו.א. לבירות ביוני 1985. במהלך החטיפה נהרג צוללן של הצי האמריקאי.

המתווך וייט: "אל תשלמו כופר תמורתי"

לונדון, טרי וייט, שליח הכנסיה האנגליקנית, הניח מאחוריו מכתב כאשר יצא לשליחותו האחרונה, בו קבע, כי אין לשלם כופר תמורת שחרורו או לסכן חיים כדי להצילו, אם ייחטף.

וייט, שניסה לשאת ולתת למען שחרורם של בני ערובה אמריקנים המוחזקים בלבנון, נעדר זה 12 יום על רקע שמועות כי גם הוא נעצר.

פקידים בריטיים אמרו, כי משרד החוץ הבריטי הזהיר את וייט לא לנסוע ללבנון, אך הוא החליט לא להישמע לאזהרה זו. (ע"ר וע"צ).

שר החוץ האמריקני:

יתכן שיופעל כח צבאי נגד החוטפים בלבנון

וואשינגטון, — שר החוץ האמריקאי, ג'ורג' שולץ, תאר את בירות כמקום "הנגוע בדבר" ואמר, כי על ארה"ב להיות מוכנה להפעיל כוח צבאי נגד חוטפים.

בראיון שפורסם היום הטעים השר האמריקאי: "אני חושב שעלינו להיות מוכנים להפעיל כוח צבאי, כאשר תהיה לפנינו מטרה ברורה וכאשר נדע בדיוק מה אנו עושים".

שולץ אמר, כי קשה לנהל מו"מ לשחרור בני הערובה האמריקאים המוחזקים בלבנון, נוכח הפרסומת המלווה פרשיות אלה.

עתוני דמשק הזהירו אתמול את ארה"ב שלא תשחק באש, בהתייחסם לנוכחות נושאות מטוסים אמריקאיות במפרץ ובים התיכון. נוכחות אניות מלחמה אלה מתוארת על ידי עתוני סוריה כפרובוקציה, שעלולה להצית את חבית אבק השריפה במזה"ת. (ע"ר וע"צ).

ראש רשות האינפורמציה המצרית:

"לישראל יש מחוייבות להסכמת פרס לועידה"

כווית — מאז הסכמת שמעון פרס באלכסנדריה לועידה הבינלאומית, סבורה מצרים כי לישראל יש מחוייבות להבטחה זו. כך אמר ראש רשות האינפורמציה המצרית.

בראיון לעתון הכוויתי "אל קבס" אמר ממדוח אלבלתאגי, כי על הערבים לגבש עמדתם, כדי שיוכלו להתקדם לעבר שולחן המו"מ, בעמדת מו"מ חזקה, שתאפשר לנו להשיג את זכותו הלגיטימית של העם הפלשתיני להגדרה עצמית ולקביעת זהותו הלאומית.

אלבלתאגי אמר עוד, כי אין התפתחות ביחסים עם ישראל. הוא הוסיף: אינני רואה כל משמעות מיוחדת לביטוי "נורמליזציה", אשר רווח במינוח המדיני באיזור בתקופה זו. לדעתנו, יחסינו עם ישראל כמוהם כיחסנו הרגילים עם 159 מדינות אחרות. אין כל יחס מיוחד ואין מקום לדיבורים חוזרים ונשנים על דמות הנורמליזציה. (ע"ם)

שותק נמל התעופה של בירות

הופסקו גם הטיסות של חברת התעופה הלבנונית

בירות — חברת התעופה הלבנונית הפסיקה את כל הטיסות לנמל התעופה הבינלאומית של בירות וממנו, עד להודעה חדשה.

ההחלטה נתקבלה על פי הוראותיהן של חברות הביטוח, שמסרו, כי כל פוליסות הביטוח לגבי הנוסעים של חברת התעופה, בוטלו.

זאת, יום לאחר שמקורות בנמל התעופה של בירות הודיעו, כי חברות התעופה הוזהרה על ידי המיליציה הנוצרית לחדול מלהשתמש בנמל התעופה.

האיזורים שבשליטת הנוצרים בלבנון שותקו שלשום, בעקבות קריאה של המיליציה הנוצרית לשביתה, בדרישה לפתוח נמל תעופה מאולתר בחאלאת, 25 ק"מ מצפון לבירות.

נמל התעופה הבינלאומי של בירות נמצא בדרומה של מערב בירות המוסלמית, ונוצרים רבים חוששים להיחשף בדרכם לשדה התעופה. הם דורשים, כי חאלאת תספק לנוצרים אפשרות בטוחה יותר לטוס מלבנון ואליה.

בהודעה של חברת התעופה הלבנונית נאמר, כי נמל התעופה של בירות עדיין פתוח בפני חברות תעופה אחרות.

אולם מטוסים מחברות התעופה של בולגריה, צ'כיה ובריה"מ לא נחתו אתמול כמתוכנן, והעדיפו כנראה לנחות בלארנקה שבקפריסין. (ע"צ ע"ר)

● קאראצ'י, — לפחות שני אנשים נהרגו וחמישים נפצעו בהתנגשויות בין מפגינים לכוחות המשטרה בקאראצ'י במהלך היום.

9 נפצעו בהתפוצצות באוטובוס "אגד" בדרכו מחיפה לירושלים

נראה שהמטען הוטמן בחיפה והופעל על ידי מנגנון השהיה

9 אנשים נפצעו אתמול בבוקר בהתפוצצות מטען חבלה באוטובוס "אגד" ליד חדרה.

הפיצוץ היה סמוך לשעה 10.40 בעת שהאוטובוס בקו 940, היה בכביש המהיר ליד כפר ג'סר זרקא. למקום הגיעו נט"ן ואמבולנסים של מד"א והפצועים הועברו לאישפוז לבית החולים "הלל יפה" בחדרה. שניים מהם הוסעו על ידי כלי רכב פרטיים והשאר על ידי מגן דוד אדום.

למקום הגיעו מפקד משטרת מרחב חיפה, תת ניצב יעקב תביב, צוות חוקרים וחבלני משטרה. על פי הערכה ראשונית מניחים, כי מטען החבלה הוטמן בחיפה והופעל על ידי מנגנון השהיה. צוות החבלנים החל באיסוף ממצאים באיזור התקרית ועשרות חשודים נעצרו לחקירה.

בזמן החקירה נסגר כביש חיפה־תל אביב לתנועה וכלי הרכב הופנו על ידי המשטרה למסלולים חלופיים בכביש חיפה־ת"א הישן.

בבית החולים "הלל יפה" בחדרה נותרו 8 פצועים, מהם

(המשך בעמוד אחרון)

● וינה — יודי סארנופולסקי, כימאי ומשורר סובייטי, הגיע אתמול לוינה עם אשתו ובתו לאחר שריצה שלוש שנים במחנה עבודה בסיביר. (ע"צ)

הרה"ג ר' יהודה לייב נייהויז זצ"ל מניו־יורק

מניו יורק נתקבלה אתמול הידיעה המזעזעת על פטירתו בדמי ימיו של אחד מבני העליה ומחשובי בני התורה באמריקה, הרה"ג ר' יהודה לייב נייהויז זצ"ל, שנפטר לאחר יסורים קשים ומרים בשנת ה־42 לחייו.

המנוח, ששמו נודע לתהילה באהלי התורה, נולד לאביו המחונך הרב אברהם ז"ל בניו־יורק. בשנות בחרותו למד בישיבת פוניבז' בבני־ברק, שם עמל שנים רבות על התורה ועל העבודה בשקידה מופלאה, והיה לאחד מטובי בני החבורה וחביב על רבותיו, שהעריכוהו עד מאד בשל תורתו, יראתו, טוב לבו ומידותיו התרומיות, שהיו לסמל ולדוגמא.

בהגיעו לפרקו נשא לאשה את רעיתו תבדלחט"א, בתו של הרב רבי יהושע לייב גודלבסקי הי"ו, העומד בראש מוסדות "קרן הילד" בבני־ברק, כשהוא ממשיך להתעלות בתורה וביראתה בישיבת לייקווד בניו־יורק.

ב־10 השנים האחרונות הרביץ תורה כר"מ בישיבת "תורת חיים" בבורו־פארק, בראשות הגאון רבי בנימין פאלר שליט"א.

לפני כשנה חלה לפתע במחלה קשה וממארת, שהסבה לו יסורים נוראים. רבים ובתוכם גדולי הדור בארץ ובארה"ב נשאו תפילות לרפואתו ואף הוסיפו לו שם "חיים".

המנוח המשיך בסדר חייו התורניים בכוחות נפש עילאיים והתמיד באמירת שיעורים למרות מכאוביו הקשים.

ביום כיפור האחרון הגיע להתפלל בישיבת פוניבז' בב"ב, יחד עם אחיו יבדלחט"א הרבן החורדי הנודע הר"ר שרגא נהייז הי"ו.

לפני מספר שבועות חלה התדרדרות במצב בריאותו ושלשום השיב נשמתו לבוראו כשהוא מותיר אחריו אם, אלמנה ו־8 יתומים רכים, המבכים מרה את פטירתו.

ארונו יובא היום בצהרים בטיסת אל־על 004 לנמל לוד משם תצא ההלויה לישיבת פוניבז' בב"ב ויובא לקבורה בבית העלמין של נציגי פוניבז'.

هكذا من الأصل

הדר היום

שמור לי ואשמור לך

מ/ה. ספק לנו אם היתה עוד תקופה שבה ירד קרנה של ממשלת האחדות הלאומית כפי שירד בזמן האחרון. ספק אם נותר עוד מה שיכול להתבטא כנושא המאחד את חברי הממשלה והקואליציה הגדולה ביותר, מאשר הדבקות בכסא, זאת מפני שהכסא ליד שלחן הממשלה יש בו משום מתן שכרו בצידו, והאזרח שואל את עצמו את השאלה האם ממשלה כזאת מסוגלת לשלוט כך ולפתור את הבעיות והמצוקות שפקדו אותה. מי שעקב אחרי האירועים וחילופי האשמות שנשמעות כל יום קשה להאמין שזו יכולה להגיע להסכמה על אחד מן הנושאים שעולים על סדר היום.

פרשת השעון שקבל שמעון פרס כמתנה מידיו של איש העסקים העצור. ופרשת המענקים שהעניק בזמנו למפלגת העבודה, מנוצלת בכל כיעורה על ידי הליכוד ללא שום מעצורים. וראש הממשלה לשעבר וממלא מקומו היום ניצל מלינץ' ציבורי כאשר הוציא את הרוח מן המפרשים. הודה ברבים והחזיר את השעון ששוויו הפעוט עולה בסך הכל כשכר מינימום של עובד ממוצע ובכך הציל את עצמו מחקירה משטרתית שהיה בה לפגוע ביוקרתו.

אולם בגבור סערת הרגשות בקרב אנשי מפלגת העבודה, לא הסתפקו במפלגת העבודה, ואחד מחבריה גמל לו לליכוד באותה מטבע, כאשר בסוף השבוע גילה ברבים את מה שהסתיר עד כה מידיעת הציבור, כי השר שרון איש הליכוד, נאשם בחלוקת טובות הנאה בעשרות ואולי במאות אלפי דולרים, דבר שהיה ידוע לו ומסר על כך לאנשי המשטרה אולם לא נתן להם קודם לכן פרסום הדברים. ולאחר שצעירי חרות נהגו כפי שנהגו בפרשת באלם והשעון המפורסם ביותר. החליט לגמול לליכוד כגמולו.

זוהי גישה של "שמור לי ואשמור לך". אם אתה תשמיץ אותי אשמיץ גם אותך. כאילו אנו עומדים כבר בתוך מערכת בחירות. כאשר הרוחות מתלהטות ואין בודקים בדברים, וזאת בשעה שהכל יושבים סביב שלחן אחד ונוגסים את חלקם בעוגה הלאומית. לא באנו להגן על השר שרון שנאשם בחלוקת טובות הנאה למקורביו. יש לו ממי ללמוד, הרי זה "מנהג מדינה", וכי לא עיכב מר קיסר את חתימתה על עיסקת החבילה לפני שהוא מקבל את חלקו לקופת חולים?. וכי הממשלה לא אישרה סיוע מאסיבי לסולל בונה כדי לחלץ אותו ממצוקתו הכספית?. וכי לא התנה הליכוד את אישורו לסיוע זה לפני שהבטיח חלקם של הקבלנים אשר גם הם נמצאים בקשיים.

יתכן מאוד שאין לממשלה ברירה, אלא לאשר את סכומי הסיוע למפעלים העומדים לפני פשיטת רגל, אלא שאין בכך להפיג הטעם המר המתלווה למיקוח קרתני זה, בשעה שהאוצר נאבק על קיצוצים בכל סעיפי הפעולה של משרדי ממשלה כדי לאזן את התקציב. האזרח שואל לעצמו את השאלה: האין הוא עצמו זכאי לפיצוי על אובדן הכנסות, וכי הממשלה היתה שותפה כאשר סולל בונה עשה עסקים טובים או כאשר הקבלנים הרוויחו על דירות. כמה אנשים איבדו את כספם בעסקים אלה ומדוע לא מגיע להם. הלוא באותם סכומים אפשר היה למנוע את קריסתם של חברות גדולות שגרפו אחריהם אלפי אזרחים שנשארו בלי כסף ובלי דירות.

הממשלה עסוקה עד למעלה מראשה, בדיון על עיסקות הנשק עם איראן ומתקשה לחלץ את עצמה מן האשמות שמטיחים נגדה בארצות הברית וראשה אינו פנוי לענינים כדי לפקח על הנעשה מתחת לאפה במפעלים כמו בנק לאומי. ומי מאתנו יערוב שאין עוד שערוריות מסוג זה של היושבים ליד השלחן שמלכד אותם קבלת טובות הנאה בקנה מידה כל כך גדול.

ובאותה שעה גוברת התסיסה ביהודא ושומרון ־ וחבל עזה, פצצה מתפוצצת בתוך אוטובוס, יהודים עוברי אורח תמימים נדקרים ואבנים נזרקים על כלי רכב ישראליים, והממשלה מתמקחת על ביצה שלא נולדה, ועידה בינלאומית שאין בה כדי לקדם את השלום.

הייפלא הדבר, שהאזרח מרגיש כי אין ממשלה בישראל ובודאי לא ממשלת אחדות לאומית והוא עומד מן הצד ועיניו רואות את הנעשה. האם יכול הוא להתיחס בכבוד הראוי שהוא חייב בה. אם היא פועלת לפי הכלל של "שמור לי ואשמור לך".

בשאילתה של נציג אגודת ישראל:

יש לאטום מעברים בין קומות למנוע דליקות

מאת סופר המודיע

ח"כ הרב מנחם פרוש פנה בשאילתה אל שר הפנים, בעקבות הידיעה שפורסמה בעתוננו, כי אשה ניצלה מדליקה שפרצה בבנין בבני ברק, לאחר שהאש באחד מארונות החשמל התפשטה ועלתה מקומה לקומה. מקרה זה דומה לאסון הדליקה שהיה לאחרונה בגבעתיים, וגם שם התפשטה הדליקה מקומה לקומה מחוסר אטימה כנדרש למנוע דליקות.

הרב פרוש שואל, האם התקנות החדשות מחייבות קבלנים לאטום את ארונות החשמל בין קומה לקומה? האם פועל משרד הפנים לאטימה דומה גם בבנינים ישנים? האם נערכות על ידי משרדך בדיקות להתקנת דלתות בטחון בגגות, שיאפשרו יציאת העשן במקרה של דליקות בבנינים אלו?

43 ניספו בהתנגשות אוטובוס ומשאית בצ'ילה

סאנטיאגו — 43 אנשים נהרגו ו־11 נפצעו קשה בסוף השבוע שעבר, כאשר אוטובוס מלא נוסעים ומשאית התנגשו חזיתית: במרכז צ'ילה.

בין הניספים 14 ילדים, שניים מהם תינוקות.

לפי עיתון מקומי. האוטובוס ניסה לעקוף רכב אחר כאשר ארע האסון. (ע"ר)

● רבאט — חוגים מקורבים לפיקוד העליון של צבא מרוקו הכחישו "בתוקף" את הידיעות שפורסמו ביום רביעי בעתוני מצרים, לפיהן השתתפו קצינים ישראלים בתימרונים משותפים של מרוקו וארה"ב שהתנהלו בנובמבר אשתקד בדרום החוף האטלנטי של מרוקו. (עצ).

שנים מראשי מתנגדי השלטון שוחררו והורשו להגר מבריה"מ

מוסקווה — שלטונות בריה"מ הודיעו לשניים מן העומדים בראש המתנגדים לשלטון הסובייטי — אנטולי קוריאגין וסרגיי חודורוביץ' — כי הם יכולים לצאת את מחנה עבודת הפרך שבו הוחזקו ולהגר למערב — על כך נמסר במקורות מתנגדי השלטון במוסקווה.

המקורות ציינו עוד כי הודעה ברוח זו נמסרה לרעיותיהם של שני העצירים בימים האחרונים.

קוריאגין, פסיכיאטר בן 48 שנים, שימש יועץ לקבוצה הסובייטית. שעקבה אחרי מילוי מוסקווה אחרי הסכמי ועדת הלסינקי. הוא נדון בשנת 1981 ל־12 שנות עבודת פרך וגלות, באשמת הסתה אנטי סובייטית.

חודורוביץ', מתכנת מחשבים בן 45, אשר ניהל קרן לתמיכה בבני משפחותיהם של אסירים פוליטיים בבריה"מ, נעצר בשנת 1983 באשמת השמצת המדינה הסובייטית. הוא נידון ל־3 שנות עבודת פרך במחנה נורילסק שבסיביריה, וחודורוביץ' נאשם בהמשך פעילותו האנטי־סובייטית גם לאחר שנאסר, ונידון ל־3 שנות עבודת פרך נוספות בשנת 1986.

לדברי המקורות במוסקווה, הוזמנה הגב' גלינה קוריאגין למשרדי ההגירה בעיר מגוריה חרקוב, ונדרשה למלא בקשות להגירה לכל בני משפחתה, לרבות בעלה. נאמר לה שאם בעלה יסרב להגר, הרי יהיה עליו לרצות את יתר עונש המאסר שלו, עד שנת 1993.

בחודשים האחרונים הורשו כמה ממתנגדי השלטון בבריה"מ להגר למערב, או גורשו למערב לפני ריצוי תקופת מאסרם.

"קרן בוקובסקי למען זכויות האדם", שבסיסה באמסטרדם, הודיעה כי יותר משלוש מאות ציירי פרלמנט וחברי ממשלה מתוישר מדינות הציעו להעניק לקוריאגין את פרס נובל לשלום לשנת 1987.

פירסום ידיעות במצרים על נוכחות קצינים ישראליים במרוקו מעיבה על יחסי רבאת־קהיר

רבאת — ידיעה שנתפרסמה ב־3 יומונים מצריים רבי תפוצה, בדבר נוכחותם של קצינים ישראליים במרוקו בנובמבר אשתקד, זכתה לתגובות נזעמות ברבאת ומעיבה על יחסי מרוקו־מצרים.

סוכנות הידיעות הרשמית של מרוקו, "מאפ", מסרה כי משרד החוץ המצרי הודיע למרוקו, כי העתונים המצריים יפרסמו הכחשה לאותה ידיעה מביכה.

שלושת העתונים — אל אהרם, אל אכבר, ואל־גומהוריה — מסרו ביום ד' כי קציני צבא ישראליים היו נוכחים בתמרון האמריקאי־מרוקאי המשותף "עיט אפריקאי" שהתנהל במרוקו בחודש נובמבר אשתקד. בידיעה צויין כי הידיעה שנתפרסמה הינה חלק ממערכת דיאינפורמציה המנוהלת ע"י אויביה של מרוקו. בהודעה הודגש, כי ידיעות כתכות כאלה עלולות לפגוע ביחסים שבין מצרים ומרוקו.

דיפלומטים ערביים הביעו את הדעה כי פרסום הידיעה נעשה במועד מביך ביותר לגבי רבאת, שכן הדבר נעשה בימי דיוניה של הפיסגה האיסלמית בכווית, ובשעה שמרוקו מינתה פקיד בכיר ביותר במשרד החוץ שלה, על מנת שיעמוד בראשה של לשכת קשר מרוקאית בקהיר. (בדומה למרבית המדינות הערביות, ניתקה מרוקו, כזכור, את קשריהם עם מצרים, לאחר חתימת חוזה השלום הישראלי־מצרי ב־1979).

הנציג המרוקאי החדש בקהיר יהיה מוחמד טאזי, ראש מחלקת המזרח התיכון במשרד החוץ ברבאת, ומינויו מתפרש ע"י דיפלומטים כהוכחה לרצונה של מרוקו לחזק את קשריה עם מצרים.

ראש משרד האינטרסים המצריים ברבאת, מוניר והראן, אמר ל"מאפ" כי ביקש לברר בקהיר את מקורה של הידיעה השנויה במחלוקת. הוא ברר כי העתונים המצריים העתיקו את הידיעה מסוכנות ידיעות זרה, בשעה שהעורכים הראשיים של עתונים אלה שהו בכווית, עם הנשיא מובארק, לרגל הפיסגה האיסלמית.

העתון המרוקאי "ליה מאטן", המבטא את דעות הממשלה, אמר כי הידיעה מקורה בסוכנות תעמולה של אלג'יריה.

והראן אמר כי "פקידים מצריים הרפתעו ע"י הידיעה", והביעו צער על פירסומה — מה עוד שהדבר נעשה "בעת ששתי המדינות מגלות רצון משותף לחזק את הקשרים הדו־צדדיים ביניהן, בדומה לקשרי הידידות והאחווה שבין המלך חסאן והנשיא מוחמד מר באורק".

עוד קודם לכן הודיעה תנועת "פוליסריו" הנלחמת במרוקו במערב הסהרה, בתמיכה אלג'ירית, כי קצינים ישראליים נתלוו לנסיך הכתר המרוקאי, סידי מוחמד, כאשר סייר במערב הסהרה באוגוסט אשתקד. מקורות מרוקאיים הכחישו טענה זו מכל וכל.

ישראל ביקשה הסברים לדברי אבו־גזאלה

קהיר — שגרירות ישראל בקהיר הביעה דאגה עמוקה נוכח דבריו של שר ההגנה אבו גזאלה — מוסר העתון אל־דה'ליג'. אבו גזאלה אמר בין היתר כי ישראל תמשיך להיות האויב העיקרי של מצרים, בהרצאה שנשא בפני ועדת החוץ והבטחון הלאומית במועצת העם המצרית.

בתזכיר שהגיש השגריר ביקשה ישראל תגובה מפורשת ואמרה כי: "הצהרות אבו גזאלה הן הפרה מובהקת מהסכמי השלום בין שתי הארצות ומאיימות על מערכת היחסים".



34 ספינות נלכדו במימים הקפואים של תעלה קטנה המחברת 2 נהרות בצפון צרפת.
צילום סי"ך

טיל אירני נוסף פגע בבגדד

בגדד — טיל קרקע־קרקע אירני פגע בבגדד, בירת עירק, במוצ"ש.

היה זה הטיל ה־7 במספר שפגע בבגדד השנה.

תושבים מסרו כי קול נפץ רם נשמע ברחובי העיר, וענן עשן אדיר היתמר לשמים, ואמבולנסים חשו למקום הפגיעה.

אשר לחזית הלחימה הדרומית במלחמת המפרץ, הרי אירן ועירק כאחת טענו השבוע להשגים ניכרים. בקרבות עזים שהתחוללו באזור "אגם הדגים" המלאכותי שבקירבת בצרה.

בגילוי דעת שפורסם בטהרן נאמר, כי לעירקים אבדו שמונים וחמישה מטוסים קרביים בשלושת השבועות האחרונים. בגדד מצידה טוענת כי באותה תקופה איבדה 9 מטוסים בלבד.

מופתי ירושלים: לא נתיר ליהודי להכנס לאלאקצה

קהיר — העתון המצרי "אללוא אלאסלאמי" מוסר כי המופתי של ירושלים ומזכ"ל המועצה האיסלאמית, השייח סעד אלדין אלעלמי, הכריז כי הקנאים הישראלים מתכננים מזימה חדשה לפרוץ למסגד אלאקצה ולמחוק את הצביון האיסלאמי. הוא הוסיף ואמר, לא נתיר לכף רגלו של אף יהודי לדרוך במסגד כל עוד נשמה באפו ואפילו יפלו המוסלמים חלל אחר אחד.

ערפאת וחוסיין החליטו על חידוש פעילותה של ועדת־השטחים המשותפת

תוניס — חוסיין, מלך ירדן, ומנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, הסכימו ביניהם בשיחה שניהלו בכווית, שם שהו לרגל הפיסגה האיסלמית — על חידוש פעילותה של הועדה הירדנית־פלשתינאית המשותפת לסיוע לתושבי השטחים הכבושים — על כך נמסר ממקור פלשתינאי מוסמך בתוניס.

היתה זו הפגישה הראשונה בין חוסיין ובין ערפאת לאחר שרבת עמון החליטה בחודש פברואר אשתקד להפסיק את התיאום המדיני עם אש"ף.

עתה הוחלט כי שיחות הועדה יתחדשו בבירת ירדן בין ר"מ ירדן, זיד א־ריפאעי ובין עבד א־ראזאק אל־יחיא, נציג אש"ף בירדן.

פעולת הועדה הוקפאה למעשה מאז הפסקת הדו־שיח הירדני־פלשתינאי, ובעקבות גירושו מירדן בחודש יולי אשתקד של אבו ג'יהד, מפקד הכוחות הפלשתינאים, המקור הפלשתינאי בתוניס הוציא מכלל אפשרות, כי אבו ג'יהד ישוב עתה לרבת עמון. המקור הפלשתינאי גם הביע את הדעה כי בהפעלתה מחדש של הועדה המשותפת יש לראות "צעד ראשון לנסיגת ירדן מתוכנית הפיתוח שלה" ליהודה ושומרון ולחבל עזה.

מרוקו: אירן מעניקה הכשרה צבאית ורעיונית ללוחמי "פוליסריו"

רבאת — מרוקו האשימה במוצ"ש את אירן כי היא מקנה "הכשרה צבאית ורעיונית" ללוחמי "חזית פוליסריו", הנלחמים נגד הצבא המרוקאי במדבר המערבית.

בהודעה מטעם סוכנות הידיעות המרוקאית הרשמית נאמר כי "מומחים איתיים" מצויים במחנה האימונים של אנשי פוליסריו על אדמת אלג'יריה.

"שפיגל":

קוהל קיבל מכתבים מן החטופים בלבנון

המבורג — שני האזרחים המערב גרמנים המוחזקים כבני ערובה בביירות, שיגרו מכתבים לקנצלר המערב גרמני, הלמוט קוהל, באמצעות איש־ביניים — על כך מוסר השבועון המערב גרמני "שפיגל". בגליונו החדש העומד לצאת לאור ביום ב'.

עוד קודם לכן נמסר ממקורות ממשלתיים כי איש ביניים ממוצא ערבי מקיים את המגעים בין בון ובין אנשי הקבוצה אשר חטפה את קורדס לפני שבועיים, ואת שמידט — 3 ימים אחר מכן.

לדברי השבועון אישרו שמידט וקורדס במכתביהם, שאכן נחטפו ומוחזקים כבני ערובה, כדי להביא לשיחרורו של המחבל מוחמד עלי חמאדי. החשוד כי נטל חלק בחטיפת מטוס ט.ו.א., ואשר נעצר בפרנקפורט ב־13 בינואר.

"ריפעאת אסד יחזור בקרוב לדמשק"

ניקוסיה — סגן נשיא סוריה ריפעאת אסאד, אחיו של הנשיא יחזור כנראה לדמשק תוך מספר שבועות. כך אמר, לדברי השבועון "פלשתין אלתאורה", המופיע בניקוסיה, איש העסקים הסורי עמראן אדהאם.

איש העסקים הסורי שוהה בפאריס מאז 1975 והיה ממתנגדי ריפעאת אסאד אולם עכשיו הוא הוזר לתמוך בו ונחשב ממקורביו.

סגן נשיא סוריה שוהה זמן רב בצרפת. הוא הגיע אליה לפני 18 חודש, בלוית כ־150 איש, לרבות שלוש מתוך ארבע נשותיו וכמה שומרים אישיים. הוא אינו נחשב לאורח נוח אולם שלטונות צרפת מארחים אותו לאחר שהם סבורים כי תפקידו המדיני בסוריה לא הסתיים.

כמה אחראים צרפתים לעניני המזה"ת ציינו כי אחיו של אסד זוכה לסיוע הן בארמון מאתיניון (ראשות הממשלה), הן בארמון האליזה (הנשיאות).

קאדר בכיר במשטרה אמר, כאשר מדובר בריפעאת קיימת המשכיות הסכמה בתוך השלטון לפני ה־16 במרס ואחריו.

לריפעאת אסאד תחנת רדיו המשודרת בצרפת בשם "אר. טי. אם" (רדיו בעולם השלישי) קול הערבים מפאריס. (ע"מ).

נושאת המטוסים "קנדי" תישאר בים התיכון

וושינגטון — נושאת המטוסים האמריקאית ג'ון פ. קנדי נצטוותה להשאר עד להודעה חדשה במימי הים התיכון, עקב מתיחות גוברת במזרח התיכון — על כך הודיע הפנטגון.

נושאת המטוסים, שהפליגה בסוף השבוע מנמל מלגה שבספרד, עמדה לעזוב את האזור ולהפליג לארה"ב עוד בשבוע שעבר. אולם דוברת מטעם הפנטגון אמר כי עתה הוחלט שה"קנדי" תבצע תימרונים בים התיכון, וכי תקופת השהות הרגילה, בה ששת החודשים, באזור הים התיכון הוארכה ללא קביעת מועד חדש.

לדברי הדוברת מצויות עתה בים התיכון, כשלושים אניות צי אמריקאיות, ובכללם נושאת המטוסים "נימיץ". הדוברת ציינה "שאין זה מספר בלתי רגיל של אניות באזור זה".

בתשובה לשאלות עתונאים הזכירה הדוברת את דבריו של הדובר הראשי של הפנטגון. רוברט סימס, שאמר כשבוע שעבר כי שינויים בהצבת אניות הצי נעשו כ"צעדי זהירות, על מנת להבטיח שכל האופציות יהיו פתוחות בפני הנשיא ושיוכל לבחור ביניהן, לפי הצורך".

עלוני מחתרת בבוקרשט קוראים לסילוקו של צ'אושסקו

בוקרשט — עלוני מחתרת שהופצו בבוקרשט בירת רומניה במהלך חודש ינואר השנה קראו להדחתו של צ'אושסקו ולהכרזת שביתות — אמרו מקורות דיפלומאטיים הן ממדינות המערב והן מן הגוש המזרחי כאן.

הדיפלומאטים משני הגושים ציינו כי ראו עותקים של שני סוגי עלוני מחתרת כתובים בכתב־יד ומשוכפלים שהופצו ערב יום הולדתו של ה־68 של צ'אושסקו כיום שני שעבר.

העלונים האלה הופיעו ברחובות בוקרשט לפני שבועיים והם קוראים לפתוח בשביתה ב־23 בינואר, שלושה ימים לפני הולדתו של צ'אושסקו. הוא שליטה של רומניה מזה 21 שנים והוא נחשב לאחד המנהיגים האחרונים בגוש הקומוניסטי השולט בארצו בנוסח סטאלין.

העתוקים מן העתונים נשלחו לשגרירויות רבות בבוקרשט. מקורות דיפלומאטיים מן המזרח והמערב סיפרו, כי קראו את הכרוזים אבל אינם יודעים מי מפיץ אותם.

פקיד רומני שביקש שלא להזדהות אמר, כי יתכן ועלוני מחתרת כאלה אינם אלא פרובוקציה של מדינה זרה.

אחד הדיפלומאטים סיפר: "בעלונים נתבקשו התושבים להצטייד במזון, להישאר בבית ולא לצאת לעבודה עד שיימסר רשמית על הדחתו של צ'אושסקו. לא היתה כל הצעה למהפכה. זו היתה קריאה ישירה לצ'אושסקו כי יתפטר", אמר דיפלומאט אחר.

22 מיליוני התושבים ברומניה עוברים חורף שלישי קשה ביותר ברציפות תוסף על מזג האויר הרע הם סובלים ממחסור במזון ובחשמל וחיים תחת קיצוב מלא של מוצרי צריכה.

תורים ארוכים משתלשלים יום יום ליד חנויות המזון ותחנות הדלק. בתי המגורים חשוכים שעות ארוכות בגלל הפסקות בזרם החשמל ויותר ויותר קבצנים מרפיעים ברחובות העיר.

יש אפילו המבקשים נדבות מתיירים בפתחי מלונות על אף שהדבר אסור ותחת עינם של אנשי בטחון.

דיפלומטים בבוקרשט אמרו כי העלונים האלה נראים כביטוי לקשיים הכלכליים הקשים העוברים על העם הרומני. דיפלומט אחד ממדינה מערבית אמר: "העלונים אומרים לעם הרומני — אל תפחדו. אם יהיו מספיק כמותו, הם (השלטונות) לא יוכלו לעשות לנו דבר".

דיפלומאט אחר אמר כי לא נראה עד כה שום סימן של התנגדות מצד האוכלוסיה, להוציא סטנות ותלונות בהתבא.

צ'אושסקו שהדגיש בישיבת הפוליטביורו בסוף השבוע את מצבה הכלכלי החמור שלרומניה ציין כי היצוא ירד ב־11 אחוזים ב־1986.

הוא אמר עם זאת, לפי הדיווח הרשמי של הישיבה, כי רומניה אינה יכולה אפילו לחשוב על נטילת הלוואות בחו"ל לצורך חידוש הצמיחה. הוא תרץ את ירידת היצוא בעיקר בירידת מחירי הנפט. (רויטר עתי"ם).

בשאילתה של נציג אגודת ישראל:

האם גדלה הקרינה בארץ בעקבות האסון בצ'רנוביל?

מאת סופר המודיע

ח"כ הרב אברהם יוסף שפירא פנה בשאילתה אל שרת הבריאות, בעקבות הפרסומים כי אסון ההתפוצצות בכור האטומי בצ'רנוביל גרם לעליה משמעותית, של פי 200 עד 5,000 בכמות הקרינה בישראל, וכי בומנים שונים היתה הקרינה בארץ בכמות גבוהה בהרבה ממה שהיתה בשטחו.

הרב שפירא שאל האם הידיעה נכונה? אם כן — מהי סיבת אי דיוק בדיווח משרד הבריאות לאוכלוסיה? האם כמות הקרינה בארץ היום עדיין גבוהה מרגיל? האם קיים סיכון בריאותי? והאם ננקטו צעדים ע"י משרדך בעקבות האסון בצ'רנוביל?

סמכויות צנזורה נרחבות למפקד משטרת דרא"פ

יוהאנסבורג — למפקד משטרת דרום אפריקה הוענקו סמכויות חדשות ונרחבות כדי לאסור דיווחים של כלי התקשורת "על כל נושא שהוא".

גיליון מיוחד של רשומות הממשלה, ובו ההגבלות החדשות, פורסם שעות ספורות לאחר שבית המשפט העליון ביטל צו ממשלתי, שאסר על כלי התקשורת המקומיים מלדווח על המטרות של ארגונים אסורים.

צו זה נועד להגביל את הדיווחים על הקונגרס הלאומי האפריקאי. ארגון הגרילה הראשי הנלחם בשלטון הלבן בדרום אפריקה.

התקנות החדשות מסמיכות את מפקד המשטרה יוהאן קוצי לפרסם הוראות האוסרות פירסום בכל עתון, תחנת טלוויזיה או רדיו, ובו חדשות על "נושאים כלשהם" כפי שנקבעו בצו.

בית המשפט העליון פסק כי צו ממשלתי האוסר על כלי התקשורת המקומיים לדווח על המטרות של ארגונים אסורים, כגון תנועת הגרילה "הקונגרס הלאומי האפריקאי" איננו תקף.

השר לעניני חוק וסדר, אדריאן פלוק, אמר כי הממשלה החליטה לנסח תקנות חדשות בעקבות פסק הדין של בית המשפט.

בון:

תהליך ההסגרה של חמאדי לא יימשך זמן רב

בון — שלטונות מערב גרמניה סרבו למסור תגובה רשמית על קריאתה של ממשלת ארה"ב בדבר הסגרתו המהירה של מוחמד עלי חמאדי — נתין לבנוני החשוד כי היה מעורב בחטיפת מטוס ט.וו.א. בקיץ 1985.

דובר מטעם משרד המשפטים בבון אמר, כי תהליך ההסגרה של חמאדי מתנהל "בצורה נורמלית". "הדבר לא ידרוש חודשים, אך אינני יכול לנקוב במועד מדוייק", הוסיף ואמר הדובר במסיבת עתונאים.

שני נתינים מערב גרמניים — רודולף קורדס ואלפרד שמידט נחטפו כזכור בביירות בשבועיים האחרונים, כנראה בתגובה על עצירתו של חמאדי בנמל התעופה של פרנקפורט ב־13 בינואר.

פקידים בכירים אמריקאיים הביעו בשיחות פרטיות את הדאגה, כי לנוכח חטיפתם של נתינים גרמניים אלה עלול תהליך הסגרתו של חמאדי להימשך עד אין סוף.

שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ, אמר במסיבת עתונאים בוושינגטון, כי פשעים מסוגו של חמאדי, אשר ביצע עבירה חמורה, חובה להעמידם לדין. "כמובן היינו רוצים לראות שתתקבל החלטה מהירה להסגירו", הוסיף שולץ.

דובר מטעם ממשלת בון, אשר נתבקש בשבת להגיב על הצהרותיו של שולץ, אמר כי מערב גרמניה אינה בעמדה המאפשרת לה להשמיע תגובות לגבי מקרהו של חמאדי, או לגבי החטיפות בביירות.

נסיונות ירי של צד"ל על מוצבי יוניפי"ל

"בשבוע האחרון היו יותר מ־14 נסיונות — ירי של צד"ל למוצבים של כוחות יוניפי"ל מהכוח האירי בראשית חורים בבית יהוד".

דובר יוניפי"ל טוען, כי חיילי צד"ל יורים גם על שיירות אספקה ועל סיורים. לאחרונה היו חיילי האו"ם עדים לחילופי אש בין צד"ל למחבלים כשחיילי יוניפי"ל בתווך, ורק בנס לא היו להם נפגעים.

רייגן אישר הקמת המתקן הגדול ביותר בעולם לביקוע הגרעין

וואשינגטון — הנשיא רייגן אישר את בנייתו של המתקן הגדול ביותר בעולם לביקוע הגרעין לצרכי המחקר בתחום האנרגיה הגרעינית ומהודעו של החוסר — הודיע שר האנרגיה ג'ון הרינגטון.

הרינגטון אמר כי מאיץ החלקיקים החדש יהיה "צעד עצום קדימה למדע ולטכנולוגיה של ארה"ב".

בתחום הפיסיקה של האנרגיה, פיתוח המיתקן החדש כמוהו כהצבת אדם על הירח, אמר הרינגטון בהודעתו בענין זה.

בהודעה של משרד האנרגיה נאמר כי המיתקן הזה יביא לתאוצת שתי קרניים של פרוטונים בכיוונים מנוגדים דרך מנהרה ברוחב של 3 מטר ובהיקף של 83.6 ק"מ המיתקן יביא להתנגשויות הדדיות בין הפרוטונים במהירות הקרובה למהירות האור.

עוד נאמר בהודעה כי הפרוטונים יתנגשו בעוצמה של 40 טריליון וולטים אלקטרונים וייצרו חלקיקים תת־אטומיים חדשים אשר המיתקן יגלה אותם ויחקור אותם.

לפי הערכת משרד האנרגיה בניית המאיץ תעלה 3.2 מיליארד דולר ובניית הפרוייקט תימשך שמונה שנים. לוח הזמנים המעשי יהיה תלוי באישור הקונגרס לתקציבים הדרושים. טרם נתקבלה ההחלטה מתי יוחל בהקמת המאיץ הזה.

ברית המועצות הודיעה קודם לכן כי המדענים שלה מתכננים מאיץ חלקיקים בהיקף של 20.9 ק"מ, שיהיה גדול כפליים מן המתקנים לביקוע האטום המופעלים כיום. פרוייקט זה מיועד לפיצוץ אלומות של חלקיקים באנרגיה של 3 טריליון וולטים אלקטרוניים (רויטר עתי"ם וע"צ).

מיום ליום

☆ מה כבר "זז"?...

בוויכוח הנטוש עתה בין הליכוד והמערך, מושם עיקר הדגש על נושאים שמימד הרכילות חזק בהם. כגון שאלת תרומות גדולות שניתנו למפלגת העבודה ע"י איש העסקים, מר דוד בלאס, העומד עתה למשפט בענינים כספים מסובכים. אבל לתוך המהומה בין שתי המפלגות נכנסת גם נימה מדינית, שכן שוב גוברות הטענות שמר פרס הירשה לעצמו במסעו בחו"ל "למכור" נוסחאות מדיניות שלא עברו את אישור הממשלה.

מר פרס עצמו, מטעמים מובנים, מעדיף בכל הסערה הזו את הנושא המדיני, בוודאי בגלל שזה מכובד יותר לויכוח ולהתעמתות עם יריבים, אך היא השאלה תמיד, האמנם יש פה, בעצם, על מה להתווכח, האם לא מוסיפים לנהל את "השתמט העצמי"? — אומר מר פרס: "לא נישאר בממשלה אשר תבטל החלטות קודמות במקום לפזיז אותנו קדימה בתהליך השלום". יש, קודם כל, שאלה גדולה באשר להחלטות ממשלה, משום שראש הממשלה, מר שמיר, כלל לא מקבל שישנה החלטה מחייבת לגבי "ועידה בינלאומית". כך שצריך תחילה לברר מה בדיוק החליטה הממשלה ומה יכול, איפוא, להוות מעין "נסיגה" מהחלטות שכבר נתקבלו בעבר.

אבל העיקר מה שנראה מופרך, הוא כאשר מר פרס מדבר על מה שצריך "להיות קדימה בתהליך השלום". קדימה הולכים, כאשר יש כבר משהו שנעצר בעבר, אולי יספר מר פרס מה הושג מכל ההולמות על "פשרה טריטוריאלית" או על השיחות עם ירדן? דומה שלא רק התקדמות לא היתה, אלא אולי העמיק הקפאון יותר משהיה אי־פעם. מה, איפוא, התועלת בדיבורים על "נסיגה אחורה" כשלא היתה אף פעם התקדמות?

☆ הוכחות מהמקור

מאמרו המאלף של הרה"ג ר' נתן אורטנר שליט"א, רבה של העיר לוד, בגליון עש"ק האחרון של "המודיע", בא בעתו ובזמנו והוא מגולל למעשה פרק היסטורי על התייחסותו של הגרא"י קוק זצ"ל להיתר הידוע שנתן לגבי העבודה בשביעית, כדבר שניתן בדוחק רב, בגלל אילוצים שאותו זמן גרמם ועוד כיו"ב.

מן המובאות הרבות שהיו במאמר, ברור בלי כל צל של ספק, כי הגרא"י קוק העמיד בראש הסולם, מעל ומעבר לכל ההיתרים, את גיבורי הכוח שומרי השביעית, החקלאים המסורים שאינם מוקקים להיתר אלא מוכנים לקיים את המצוה כהלכתה וכלשונה, כשהוא מתאר בהשתפכות נפשית ממש את זכותם הגדולה של אלה שהודות להם ישנם מי שמקיימים את המצוה הזו בכל הדרה.

הדברים הללו רק יכולים להוכיח בעליל, עד היכן הרחיקו לכת אנשי הרבנות הראשית דהיום, המנסים ליצור כיום תמונה, כאילו אלה שמשתמשים בהיתר הם ה"מחמירים", ובדרך זו הם מנהלים מסע גלוי נגר ועדי השמיטה, השורדים ודואגים על כך שתהיה לציבור המוקדק — תוצרת חקלאית שאין עליה שום חשש שביעית וללא הזדקקות להיתר. אלה, כידוע, מציגים את עצמם כממשיכי דרכו של הגרא"י קוק זצ"ל, אך לאור העיון במאמרו של הרב אורטנר, ברור, כי מי שבא לומר בשמו כאילו מנצלי ההיתר עדיפים וכאילו "אסור" לקנות ירקות ופירות ממה שמארגנים ועדי השמיטה — פשוט מבזים אותו ומחללים את זכרו.

☆ מהראשונים...

הר"ר יהודה דרוק ז"ל, שהלך מאתנו בשבוע שעבר לבית עולמו, נטל עמו נתח של "נוף" מיוחד שאינו מצוי בתוכנו בריבוי גדול. דמות של בעל־בית שביגיע ובעמל כפים לא רק הביא את לחמו החומרי, אלא בנה בזה גם את עולמו הרוחני, שלו ושל בניו וביתו אחריו, שכן בכל רגע מעבודתו ועמלו לא הרהר בדבר אחר, אלא שהוא עושה הכל כדי שיהיו לו בנים תלמידי־חכמים, ואכן זכה לכך.

אבל, לא רק בזה הוא ייצג משהו מיוחד, כי גם במקצועו בסודר דפוס מעולה, הוא נמנה עוד עם הדור שבו העוסקים במקצוע זה היו יהודים לומדים, יודעי־ספר, בקיאים ומבינים בדברים שהם עובדים בהם. כך היה ר' יהודה ז"ל מראשוני עובדי הדפוס של "המודיע", ועוד קודם לכן — בעתונים האגודאיים האחרים, כשהוא עושה את עבודתו בריתמוס מיוחד, עם ליווי והזדהות נפשית מלאה. הוא היה תמיד מעיר לכותבים על מאמריהם, ולא פעם היו הכותבים שואלים אותו לאותו הסידור, מה דעתו על המאמר. לפעמים אפשר היה לחוש את טיבו של המאמר עפ"י הקצב בו עבר וסידר, עד כדי כך היה מעורה בעניינים ומלווה אותם בכל־נימי לבו ונפשו.

אופייני לדרכו של איש יגיע־כפיים זה היה, כי כאשר רק יכל לוותר כבר על עבודתו — הוא מיהר לעשות זאת. השתלב בלימוד קבוע בכולל לאנשים מבוגרים, עשה את תורתו קבע, ובשעות הנותרות המשיך במעשי צדקה וחסד במסירות רבה. לא השגיח בבריאותו ובכוחותיו, באומרו תמיד כי דוקא מאותה פעילות הוא שואב את כחו. עתה הלך מאתנו כשרבים מצטערים ומעיניהם זולגות דמעות על אדם כשר שמת. יהא זכרו ברוך.

☆ שמירת הלשון

פרופסורים ומורים התעוררו לפתע לנקוט ביוזמה כדי להביא לתגובה וטוריה במה שקרוי "תרבות הדיבור" במדינה, זאת לאחר שאלה הגיעו למסקנה כי מדובר אצלנו בסגנון דיבור עילג, צרחני, חסר נימוס. אנשים אינם מדברים, אלא צועקים, אנשים שאינם מסבירים, אלא מתנפלים, מחרפים ומגדפים...

הדברים אינם חדשים, הם ידועים לכל, ניתן אפילו לסמוך ידים על תגובת שר החינוך, מר יצחק נבון, לנוכח היוזמה הזו, באומרו, בצדק לא מבטל, כי הבעיה אינה טכנית, כלומר קשורה בלימוד טכניקת לשון נבונה יותר, אלא שהמצב הקיים מעיד גם, כדבריו, על ידלות המחשבה". ובכל שההגדרות נבונות, השאלה היא מה בדיוק ילכו לעשות, האם יסתפקו בקביעת הנחיות חדשות בתכניות לימוד, איך להקפיד יותר בהגיה נבונה, בהטעמה דקדוקית וסגנונית וכיו"ב, או שיבינו כי השאלה מחייבת טיפול הרבה יותר שורשי, טיפול בתכנים ולא במלים.

אם הטיפול אכן יהיה רק בצד המילולי, אולי יגיעו לכך שיהיו יותר מנומסים, אבל ימשיכו גם הלאה לחרף ולגדף. כי הבעיה היא אכן בתכנים, צריכים להתוודע ליסודות העמוקים של נושא שמירת הלשון, ואם אפילו יישארו מעט עילגים בהבעה, בניסוח ובהגיה, הרי זה עדיף על דיבור מהוקצע אבל רצוף תוכן גס.

☆ מה קורה להם?

מספר האסונות הפוקד כיום את הציבור הוא גדול ומדהים עד להחריד. אסונות בתאונות למיניהן, במעשים פליליים, ולא באחרונה — בהתאבדויות. כאשר באחד המקרים האחרונים מדובר בנערה בת 16, מדריכה ב"השומר הצעיר", בת אחד הקיבוצים הוותיקים והמפורסמים של תנועה זו. ובצפת, כידוע, היה המקרה הטראגי של מות נערה לאחר המלה.

כאשר עוקבים אחר המקרים ובוחנים אותם, לא קשה לגלות, כי רוב האסונות מהסוג האמור מתרחשים בחברה החילונית, באשר גם נסיבות התרחשותם הן על הרקע של ההוי החילוני המופקר, המנותק מרגשי אחריות, בעיקר כלפי הדור הצעיר, שאמנם קולט את רעיונות ההפקר, אבל אינו יודע אחר כך איך להתמודד עם ה"מסר" שהעבירו אליו, והתוצאה היא אסונות מכל מיני סוגים, בלי למנוע גם ההתאבדויות.

לפי מה שנמסר, הרי שהתאבדות אותה צעירה הסבה אבל כבד גם למשפחה וגם למסגרת החברתית של הודית, היינו בקיבוץ בו הם מתגוררים. אולם באבל כבד לא יעלו דבר, אלא בנסיון אמיתי להתעמק ולחשוב מה קורה להם, הלא מדובר בחברה שבעה, חברה שהשיגה לעצמה הכל, איך יתכן שנערה בת 16 תבצע בעצמה מעשה כזה? הרי זה סימן שהיתה חסרה את העיקר, את הרצון לחיות ואת התקוה לעתיד. האין הדבר מעורר אותם לחשוב לאן כבר הגיעו?

☆ מה נמצא בעליה?...

הרבה מסעיפי הפעולות והתקציב עוברים קיצוץ בהצעת התקציב לשנת הכספים הקרובה, אך יש סעיף אחד הזוכה לגידול בהוצאה, עקב הגידול המהותי שבו: מספר האסירים בבתי־הסוהר... בשנה הקודמת גדל מספר האסירים בבתי־הכלא השופטים ב־600 ומספרם הכולל מגיע ל־8960, ההתוויות לשנה הקרובה צופה גידול בעוד 750...

לשירות בתי־הסוהר אין ברירה אלא להיערך לכך. בשנה הקודמת נוספו 950 מקומות כליאה, ובשנה הקרובה ייעשה מאמץ נוסף "לספק את הביקוש", כפי שנאמר בספר התקציב. מסתבר כי בתחום הזה של עבריינות אין קפאון ואין רגיעה. מוכרחים להוסיף אגפים בבתי־כלא קיימים, הכל כדי שאפשר יהיה לכלוא את המספר הגדל והולך של אנשים השפוטים בגין עבירות למיניהן.

בודאי שאין ברירה, אלא שלפעמים דומה כי במקום להשקיע כספים כה מרובים בכליאת אנשים שהרגו ועברו על החוק, אולי מוטב היה לעשות את ההשקעה בשלבים הרבה יותר מוקדמים של החינוך וההדרכה לאזרחות טובה, לכיבוד ערכים ולשמירת כללים המקובלים בכל חברה מתוקנת. במציאות הישראלית ברור, כי החינוך הרופף שניתן במערכת החינוכית הכללית מהווה גורם נכבד ביותר, ואולי עיקרי, בהידרדרות האנטי־מוסרית ובנטיה הגוברת וההולכת להסתבך עם החוק ולבצע עבירות ופשעים. עדיף היה להערך בסעיף של "יותר חנוך", ואז היו חוסכים הרבה בטיפול בחוטאים ועבריינים.

هكذا من الأصل

אוכלים מה שמכינים...

עין בעין

★ ★ ★

ש. רואה

קשה לאהוב "מופעים" כגון הישגון שקיבל פרס במתנה", סיפור שכמעט מסתיים, כאותו סיפור על היהודי שזכה במאה אלף רובל, והתברר אח"כ שהדובר רק בהמש מאות, ולא בזכיה אלא בהפסד. משעון בשווי של 1,400 דולר ירדו לשעון בשווי של אולי 250, וגם הוא עמד להיות מוחזר לנותנו לאחר שנתיניתו נוצלה על ידו כפי שנוצלה...

קשה לאהוב סיפורים כאלה, מ־שום שהסימוד ההסטוני שבו עובר כל גבול של טעם ושל יכולת לסבול. בכיוחד כשממהרים על כך לכתוב, לפרסם ולהפיץ. כאשר האיש המושבך איננו נמצא בארץ, לא נמצא בטווח קרוב שלפחות אפשר יהיה להציג לו שאלה בטרם הדבר יוצא לידיעת הרבים. במקרה כזה נדמה, כי הענין איננו מתמקד דוקא באמת הצרופה, אלא בסנסציה, ברעש ובהמולה שאפשר להקים.

שאלה אחרת לגמרי היא, שאלת התרומות המופלגות של האיש הנוכר עתה לדין, אותן הזרים בנדיבות גדולה למפלגת העבודה, נטל חלק כאחד פעיל בר־קיבת היחסים וההסכם בין "יחד" של מר עזר ויצמן לבין מפלגת העבודה. לכתבי־התחזה המנלצים שקיבלם ממנהיגי מפלגת העבודה על התרומות הללו, כאשר, כידוע לכל, אחד הדברים שהכריעו במ־צעוד והעכהדתי למשפט. הן ההאשמות נגדו בכל הנוגע לסבך המניפולציות הכספיות עם התק"ם, כלומר התנועה הקיבוצית המאוחדה הקשורה כל כך ל... מפלגת העבודה.

אם את הפרשה הטפלה של "השעון למר פרס" מוטב היה לא להעלות בכלל, לדיון ועל סדר־היום, הרי הנושאים הללו אי־אפשר לטאטא מתחת לשטיח ואי־אפשר להשתיקם באמצעות קריאות רמות שאין כאן אלא רק "התחשבנויות פוליטיות" בין ליכוד ומערך, וכדומה לזה. על הדברים הללו צריכה לבוא תשובה הרבה יותר משכנעת, במובן הציבורי המוסרי, מאלה שניתנו.

הדבר הצורם ביותר לאזנים בסכסוך הנוכחי בין שתי המפלגות הגדולות, הוא כאשר נשמעים הקולות הצדקניים של שרים ועסקנים במפלגת העבודה, "התוכעים עלבון", המטיחים מוסר והקובלים מרות: הככה ייעשה למ"מ ראש הממ־שלה ולמפלגה השותפה עם הליכוד ביחד בתוך ממשלה אחת? הדבר צורם, הן מחמת זה שהזכרון מעלה מיד מה עוללו אותם אנשים, בעוצמה הרבה יותר גדולה, למ"מ ראש הממשלה אחר, למר יצחק שמיר. והן מחמת הצגת התמ־מות המופלגת העולה מכל זה.

בחוגים הפוליטיים מתלוצצים עתה כי "שעון המתנה" החליף את השעון הקודם שהציק למ־פלגת העבודה: "שעון הרוטציה". שעון זה הק־פיץ את היועצים והעוזרים של מר פרס, בהיותו ראש ממשלה, לנצל כל סדק וכל בקיע כדי לנסות ולטרפד את הרוטציה. השר יעקב צור, למשל, היוצא עתה ללחום את מלחמת הכבוד וההדר למען מר פרס, היה בין ראשי המנצחים במערכות נגד שמיר, במיוחד בנושא השב"כ, והוא לא הסתיר מעולם שמגמת פניו היא לטרפד את הרוטציה, ההסכם הכתוב והחתום שבין שתי המפלגות הגדולות. ומי שכבר שכח את השר שחל, שכל שני וחמישי היה קולו רועם מעל גלי־האתר בכל מיני הכרזות שפירטסו את הקלחת הקודחת של מסע ה"אנטי־רוטציה"? מה, איפוא,

כי יבואו עתה ויטיפו מוסר לעסקנים מן הליכוד החוזרים, בצורה זו או אחרת, על התרגילים שחוו בהם בימים שבהם נאלצו לבלום את פיהם כדי שלא ליפול כפרי בשל לידיהם של המטורפרים ממפלגת העבודה?

ועתה, על התמימות המופלגת. קשה להבין איך פוליטיקאים משופשפים חושבים שדברים נעשים ואינם נרשמים כמודל לחיקוי? מה חשבו כאשר לא חסכו כל מאמץ להבעיר אש מתחת לכסאו של מר שמיר, בשנים שבהן ישב המתין שיתפנה למענו כס ראשות הממשלה? האם לא חשבו כי יבוא יום ויעשו להם בדיוק מה שהם עושים? האם חשבו שלהם הזכות הבלעדי לפגוע במ"מ ראש הממשלה ובשרי המפלגה השותפה? ממשלת האחדות הלאומית החלה כנסיון חדש בעולם הפוליטי של ישראל, לאחר התוצאה הבלתי־מוכרעת בבחירות האחרונות. השותפות, בין אם רצו בה ובין אם לא רצו בה, חייבה נורמה חדשה של התנהגות, אך בתקופת המחצית הראשונה לא הוכיחה מפלגת העבודה עמידה נאה בנסיון הזה. חלק גדול מן הזמן עבר עליה בכל מיני נסיונות של סידפור, פירוק או חיפושים אחר קואליציות חליפיות. ובעיקר שלא לקיים את ההסכם.

הדבר לא עלה בידיה. עכשיו היתרון במגרשו של הליכוד. ראשות הממשלה בידיו. נמצאים בתוכו בעלי כושר תכנות לא פחות משהם מצויים במפלגת העבודה. אבל לאלה יש עוד יתרון, הם כבר לא צריכים להמציא תחבולות איך לפגוע בשותף. הם מוצאים את הכל "מן המוכן", ממה שהכינו להם ה"פרטנרים" שלהם מהעבר השני. מפלגת העבודה אוכלת עתה בדיוק מה שהכינה לעצמה. ובטעות אינה יכולה לבוא לאף אחד.

אירועים פוליטיים

שמיר ופרס סיכמו על "שביתת נשק"; לא סיכמו בשם מי הם מסכמים

המתח הפוליטי בין הליכוד למערך כפי שנסתמן וגם החריף לקראת סוף השבוע שעבר, עשוי מאד לפוג במשך השבוע הנוכחי. אתמול, קודם ישיבת הממשלה, נועדו ביניהם שמעון פרס ויצחק שמיר לפגישה קצרה בארבע עינים, בה הביעו איש באוזני עמיתו את רצונו בהמשך ממשלת האחדות הלאומית עד תום התקופה שנקבעה לה ואף הב־טיחו איש לרעהו לפעול בקרב עמיתיהם לחדול מן ההתקפות הבוטות, ציבוריות ואישיות על אישי המפלגה שכנגד.

גם יצחק שמיר וגם שמעון פרס, הדגישו את מודעותם לעובדה כי קשה עליהם בנושא זה של ההשמצות ההדדיות להכתיב מפורשות לחברי מפלגתם, המערך והליכוד, למרות העובדה שיש בין שמיר ופרס שיתוף פעולה, עדיין מפלגות יריבות, כל אחת מהן תבקש בעוד כשנה וחצי מהצבור לתת לה את האימון הבלעדי להקים ממשלה בראשותה ללא שיתופה המאולץ של המ־פלגה השניה.

מקורביהם של שמיר ופרס סבורים שענין תרו־מותיו של בלאס לקניית חובותיה של "יחד" כדי שזו תצטרף למערך — לא ירד מסדר היום. זאת, גם מאחר וגורמים בליכוד מבקשים להאדיר את הנושא, כאשר לעומתם גורמים מ"יחד" וממפלגת העבודה מבקשים להוכיח חפות מוחלטת. כמו"כ, שמעון פרס לא יכל לערוב ליצחק שמיר שדיבורים בנוסח: "הליכוד הרס את הכלכלה, הבטחון והמ־דינה בשבע שנות שלטונו" — לא ישובו וישמעו ואולי ביתר תוקף ועוד ככל שהולך וקרב מועד סיום כהונתה של ממשלת האחדות הלאומית.

מה שכן, השנים, פרס ושמיר, הבהירו איש לרעהו שאין מנוס בממשלה כה מורכבת, אשר ההכרעות הרציניות מסורות בידי צוות שרים מצומצם. למנוע את ההשמצות ההדדיות. "את פרס ושמיר מעניין דו"ח הסנאט הרבה יותר מהשעון של בלאס. אבל עמיתיהם השרים את הדו"ח לא מכירים ועל השעון הם שמעו", אמר לנו כתום פגישתם הקצרה אחד ממקורביהם...

"יחד" רווה נחת מההתקפות נגד ביילין

עייזר ויצמן מתחיל לרוות מעט נחת לאחר אישרור ההסכם בינו ובין מפלגת העבודה על צירוף "יחד" לשורות העבודה: גם כיסוי חובות העבר; גם מקום בחמישיה הראשונה לכנסת ה־12; גם שני מקומות מובטחים וריאליים לחבריו — 25, ו־41; גם שורה של מינויי דירקטורים ודיפלומטים מקרב חברי "יחד" — וגם מיכסה מהוגנת של אנשי "יחד" במרכז מפלגת העבודה.

אולם, בסוף השבוע שעבר, באה ראשיתה של מה שאולי ניתן להגדיר: "נקמה מתוקה". הד"ר יוסי ביילין, האיש שהוצנח ע"י פרס מעל ראשו של אברהם טמיר איש "יחד" כמנכ"ל הבכיר של משרד החוץ — מוצא עצמו בסוף השבוע החולף מבוהר בעמדתו.

ביילין חיבר מסמך־הצעה ביצועית לצמצום קשריה של מדינת ישראל עם דרום אפריקה. כדי להתיישר עם הקו המערבי הנוקט סנקציות נגד מדינת האפרטהייד. טמיר ויצמן התנגדו להצעה. אליהם, למרבית הפליאה בקרב חוגים מסויימים בעבודה, אך לרוב הנחת ב"יחד" הצטרף חד־משמעית גם שמעון פרס. עמו גם יצחק רבין וגם יצחק שמיר.

ב"יחד" אומרים: פרס שב לגלות את ההגינות כלפינו. רואים מי הם המוכשרים באמת. במערך רואים בעמדת פרס — התייחסות לגופו של דבר ולא קרה דבר אם פרס חולק על גישתו של ביילין. בכל מקרה, אומרים אותם גורמים. ביילין ממשיך להיות האיש הבכיר של פרס בניהול משרד החוץ. בליכוד, שם עסוקים מאד בעניינים היגעים לקראת כינוס המושב השני של ועידת חרות, יכולים רק להביע שביעות רצון על כל חלוק דעות הנפער במערך...

קופת האוצר — כמו גומי

מי אמר שרק ארה"ב היא "ארץ כל האפשרוי־ות"? גם מדינת ישראל וקופתה המדולדלת יכולה לאמץ לעצמה את התואר. ויכוח בן חודשים ארוכים על סיוע לקיבוצים ולחברות בניה דוגמת "סולל בונה" מחר. והמשך תנופת ההתנחלות כאידך, מצאו את פתרונן בדרך מאד מאד לא שגרתית, אבל דוקא מאד מאד צפויה.

במסגרת ההתפייסות בין ראשי הליכוד וראשי המערך, נתקבל סיכום עקרוני שאכן קופת האוצר תיתן סיוע לקיבוצים ולגורמים הנוספים שביקרם חפצה מפלגת העבודה. תמורת הזרמת כספים להתנחלויות שביקרם חפצים היום כל גורמי הליכוד המתכוננים לועידה המתקרבת.

מנין ילקח הכסף? — זו שאלה פעוטה. מנין נלקח הכסף לקופת־חולים? מנין נלקח הכסף שלא קוצץ במשרדים השונים עפ"י התכנית? — מאותו מקום ילקחו גם הכספים לקיבוצים ולהתנ־חלויות. תכנית כלכלית דראסטית שתבוא להציל את המשק ותביא אותו לצמיחה. זו תגיע כנראה כתכנית נפלאה בשנת התקציב הבאה...

מפ"ם: מחלוקות כמו במפלגה גדולה

סקרי דעת הקהל שביקשו לנחש את מפ"ם, המחזיקה כיום בששה מקומות בכנסת ע"ח מפלגת העבודה, העניקו לה התחזית של שני מנדטים למקרה של קיום בחזיות כיום. סקרי־ם אחרים, שמענו ליתר ריאליות הסתפקו במנדט אחד ולא פעם גם הוסיפו לידו ציון שזו אפשרות על תנאי. יתכן שגם זה לא. אבל, מחלוקות פנימיות יש במפלגה זו המטיפה מוסר לכל מי שנקלע בדרכה, בשפע לא מבייש.

בשבוע שעבר, שכנו ראשי מפ"ם דבריהם שלא עזבו כל כך לאחוניהם סבאי כינוס מועצת הדור הצעיר. הרכזים הערביים טענו שמפ"ם כמו הכ־פלגות האחרות לא עושה די למען המיגזר הערבי. הועלו טענות כמו: "170 אלף חברי ההסתדרות יש במגזר הערבי — מה עשתה למענם ההסתדרות, מה בנתה עבורם?".

יאיר צבן, שפך בכהלך הכינוס אש וגפרית על כתובתה של ממשלת האחדות הלאומית. בני הדור הצעיר, שפכו את אותו דבר דוקא על צבן והבריו להנהגת מפ"ם. הם טענו שיש צורך דחוף לשנות את המבנה הארגוני של מפ"ם, כדי שיתנן בו יצוג יותר הולם למיגזר הערבי המקופח ואף למיגזר העירוני בכלל ולהפסיק את האפליה לטובת אנשי הקיבוץ הארצי.

דרישה זו, אגב, הביאה לפיצוץ אותו [illegible] שרק חשף טפח משורת המחלוקות [illegible] ההדדיות בתוך המפלגה שלא חדלה לרגע [illegible] מוסר לזולתה, כאילו והיא היתה תקווה [illegible] במדינת ישראל. הנהגת מפ"ם בראשות [illegible] שלה, אמורה לדון בקרוב במה ש[illegible] האחרון ובמכלול הטענות שיש להדר [illegible] פלגה הטוען שהוותיקים מקפחים אותו [illegible]

י. אבו[illegible]



רשמים וחוויות מיום "המבחן העולמי בדיני שביעית" שאורגן ע"י "דגל ירושלים":

עמלים! — ומקבלים שכר

ראיתי אלפים מילדי ישראל היקרים מפז, נרגשים ומתוחים משעות הבוקר [illegible] המבחן שיתקיים בשעות הערב. חבל על כל רגע — חוזרים ומשננים דיני שביעית.

ראיתי ילדי חמד עוקבים ומחפשים בעתוננו "המודיע" — "יש הודעה? [illegible] המבחן?".

ראיתי ילדים רבים בצהרי היום, ממתינים בחרדת קודש ליד מפתן ביתם של גדול[illegible] ומאורי האומה: "רבי! ברכני בהצלחה!".

ראיתי אלפים מילדי בני ברק, מכל החוגים והזרמים, אצים רצים, נחפזים ל־15 מוקדי הכנ[illegible]

ראיתי פנים אצילות, חיניות ומחוננות, רתוקות לדפי השאלות, חושבים, מתעמקים, כותבים. [illegible] המצח והפדחת — כותבים את התשובה...

ראיתי עדשת מצלמה רודפת מפנים לפנים, מכיתה לכיתה, מאולם לאולם, ואינה יודע[illegible] להתחיל והיכן לגמור...

ראיתי מארגני המבחן, ראשי "דגל ירושלים", ועיניהם מביעות תמיהה: "האמנם?" — [illegible] כזו לא ציפינו!".

ראיתי בקשות ותחנונים של מנהלי ת"ת המבקשים לצרף כרגע האחרון עוד תלמיד למבחן.

ראיתי בנים ונכדים של אדמו"רים, רבנים, ואישי תורה ומוסר, המספרים לנעדרים בני[illegible] "אבותינו עודדו אותנו — לכו ושננו "דיני שביעית", וצאו והיבחנו"...

ראיתי אותם ילדים גם בהרצליה, באזור, בגבעתיים וסביון, עומדים ומבקשים: "תכ[illegible] אותנו, אנא, אל תאכזבו אותנו — גם אם זה הרגע האחרון"...

ראיתי אברך, בעל תשובה "טרי", עומד ליד הפתח של אולם המבחנים, אומר בגילוי לב [illegible] תמים־אורח: "הרי אני כתינוק ש... גם אני רוצה להיבחן!"...

ראיתי מדריכים ורכזים מוחים זיעה, אצים רצים, מעודדים ומתעודדים:

ראיתי הרמוניה של אחדות ושמחה, בין כולם ובין הכל — ממיטב בניה של היהדות ה[illegible] חסידים וליטאים, בני אשכנז ובני ספרד, ממזרח וממערב — כולם עושים באימה [illegible] למען הצלחת המבחן.

ראיתי תלמידי ישיבות קטנות אשר ויתרו על ארוחת הערב ורצו מהר להספיק להגיע [illegible] — "רק לא לאחר חלילה".

ראיתי אושר של מנהלי התת"ים, מורים, מלמדים ומרביצי תורה; אושר שאין דומה לו רק [illegible] שם ועבר.

ראיתי את הילדים יוצאים ממקומות הכינוס, מאושרים ונרגשים, יודעים ושולטים היטב [illegible] שביעית, ותעודה בידם המעידה על השתתפותם במבחן.

ראיתי את מאות הבחורים המופלאים, מבחירי היכלי הישיבות, אשר במשך ליל הישי[illegible] השחר לבדוק את אלפי המבחנים וזאת שלא על מנת לקבל פרס.

ראיתי ... ים של עמל בתורה, של יגיעה ושקידה, בהם שחו צעירי הצאן וגם הגיע[illegible] מבטחים... מי שלא ראה את המחזות — חבל, הפסיד! אבל מי שראה אלה בכ[illegible] הארץ — פחד ורחב לבבו.



גדולי שביעית בקדושתם כשהם רכונים על השאלות במבחן

שר המשפטים:

אם וייצמן לא מרוצה עליו להסיק מסקנות

השר עזר וייצמן צריך להסיק את המסקנות אם הוא חושב שבממשלה נוצר מצב שבו אינו רואה לו מקום בממשלה, והוא לא שלם עמה — אמר שר המשפטים והתיירות אברהם שריר.

בהתייחסו להתבטאותו של השר עזר וייצמן, כי להערכתו ממשלת האחדות מיצתה את עצמה, אמר השר, כי התבטאות זו חמורה מאוד. יש קיום לממשלת האחדות. ולהערכתו, בחירות שיערכו כיום יביאו לתוצאות דו־מות לבחירות הקודמות.

"מדוע הופכים כל דבר לשע־רוריה לאומית שעליה צריכה הממשלה ליפול — שעון מטופש או כל דבר אחר? מדוע לא רואים את החיוב — שיושבים, פועלים ומשיגים תוצאות חיוביות ביחד?" — היקשה.

שר המשפטים והתיירות בירך את מהירות ההחלטה שקיבלו היועץ המשפטי לממשלה והמפ־קח הכללי של המשטרה בנושא "השעון המטופש". כדבריו, החל־טתם מקובלת עליו, אף כי ייתכן מאוד שיש איזה שהוא "פגם אכתטי" בקבלת השעון. "אבל מה לזה ולמסכת מעשיו, הישגיו ותרומתו של שמעון פרס למדינה ולציבור?" — היקשה השר.

השר גילה, כי שוחח לאחרונה עם היועץ המשפטי לממשלה בנושא קבלת החלטות, בעניינים הנוגעים לבדיקת חשדות המועלות כנגד אישי ציבור. לדבריו, אין הוא מרוצה מקצב קבלת ההחל־טות בסוגיה זו.

לדבריו, קיימים בפרקליטות [illegible] חוסר הכרעה הודה שר [illegible] כלפי אישי ציבור, אלהב[illegible] סים "כמו סחבה ל[illegible] בה ומשליכים אותה".

השר הביא לדוגמא [illegible] אשמות שהוטחו נגד [illegible] ירושלים טדי קולק [illegible] תפטר מתפקידו. בהעלות [illegible] את תרומתו החיובית של [illegible]

● בון — המפלגה הנ[illegible] בגרמניה המערבית [illegible] התחזקה בבחירות האחר[illegible]

תסקיר שהוגש לשר החינוך קובע

"הדיבור של הישראלי הוא עילג, צרחני וצורמני"

פרופסורים מהאוניברסיטה העברית בירושלים קובעים בתזכיר שהגישו לסגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות מר [illegible] נבון, כי "הדיבור של הישראלים — ובכלל זה מורים, [illegible] ופסקים נואמים, שחקנים, ראשי ובני נוער הוא דיבור [illegible] צרחני וצורמני" ולדעתם מהרעה האחרונה נכונה בענין [illegible] הדיבור גם בשידורי ישראל".

התזכיר הוגש לשר ע"י פרופ' דוד טנא ופרופ' [illegible] מהפקולטה למדעי הרוח. שר החינוך אמר כי הוא שותף [illegible] לרמת תרבות הדיבור במדינה ובפגישה סוכם על שיתוף [illegible] במאמץ להיאבק במצב זה.

פרופ' טנא ויפת מציינים בתזכיר כי לדעתם קיימת [illegible] משנות דור, הזנחה בטיפול בתרבות הדיבור. תרבות הדיבור [illegible] ערך לאומי־חינוכי ממדרגה ראשונה באומות העולם — [illegible] והמזרח טיפחו ערך זה טיפוח שיטתי. אצלנו נודעה ל[illegible] הדיבור חשיבות כפולה ומכופלת ואף על כן נעשה מעט [illegible] בתחום זה, כותבים הפרופסורים. שר החינוך חוזה את [illegible] באוזני הפרופסורים כי דלות הלשון הדיבור בארץ אינה [illegible] בלבד ומעידה, לדעתו, גם על דלות המחשבה. מר נבון הי[illegible] החליט לטפח ולשפר את תרבות הדיבור בארץ באחד הנ[illegible] החינוכיים המרכזיים שיטופלו ע"י משרדו בשנים הקרובות.

ארבע כנפות תבל

אמריקה משיבה מלחמה שערה

השינויים במנהיגות הקונגרס מכשירים את הקרקע לעימות מסחרי

בני בריתה של ארה"ב החלו לחוש בתקופה האחרונה את ידה החזקה ואת כח עמידתה. ארה"ב זוקפת את קומתה בימים אלה ונלחמת על זכויותיה בחזית המסחר. וכאשר התכנס לאחרונה בוושינגטון הקונגרס ה־100, ערוכים היו הן המחוקקים והן פקידי הממשל לשיתוף פעולה כלא כדי להדוף את החדירה הכלכלית והניצול הגוברים ההולכים כצד מדינות אחרות. על כפות המאזנים מצויים לא רק חוסנה הכלכלי של ארה"ב אלא גם עתידם הפוליטי של המחוקקים לנושא. נושא המסחר יתפוס מקום נכבד מאד במערכה הבחירות של שנת 1988, וללא ספק יטיל צילו על הנושאים הפוליטיים. "המסחר הוא הצו העליון", אומר יושב הראש החדש של בית הנבחרים, ג'ים רייט. "מזה שנתיים שארה"ב מסכימה לפשרות, לריכוז וליור־תרנות. מזמן היתה ארה"ב צריכה ליטול יזמה!"

ואכן ארה"ב נכונה למאבק, ואם נותנים את הדעת על כך שהמוני פועלים בארה"ב איבדו את כשרותיהם, שהכלכלה מדרדרת ושהגרעון המסחרי הגיע לכדי 173 ביליון דולר, אין להתפלא על שינוי

האם אנו עומדים על סף מלחמת מסחר? "עין תחת עין" הכריז שר המסחר הצרפתי

הערכים. מימשל ריינן, שהתגאה תכיד בכך שהוא דוגל במסחר חפשי, חש שמצב הדברים עבר את גבול המותר ואף הוא מקשיח את עמדתו בנושא הסחר. בימים אלה הכריז אחד הפקידי המימשל הבכירים, קליינון יוטר. שארה"ב היא שוב קרבן לסדמונות מסחריות של מדינות אחרות, וכדי להגן על עצמה מטילה ארה"ב מיסי יבוא בשיעור של 200 אחוזים על מוצרי יבוא שונים מאירופה.

בד בבד אוחזת הממשלה גם בנשק הדולר. ובהצלחה ניכרת. מאז הושג ההסכם בין נציגי 5 המעצמות התעשייתיות, להוריד את ערך הדולר, איבד זה כ־40 אחוזים מערכו מול שני יריביו הקשים ביותר, הין היפני והמרק הגרמני. אך בימים האחרונים כאילו גם זה לא הספיק, ולנוכח איתותים שבאו מן הבית הלבן גרמו כלכלני ארה"ב לירידה נוספת של הדולר בשיעור 3 אחוזים. ירידה שגרמה לפניקה בחוגי המטבע ביפן. ירידת ערך הדולר לא נבלמה על אף מאמצי הבנק המרכזי ביפן. מקורות במימשל מבטיחים שהמיתקפה בחזית זו עוד תמ־שך.

האם העולם באמת על סף מלחמה מסחר? הסימנים ללא ספק מעוררים דאגה. היפנים צופים בירידת ערך הדולר בחרדה גלויה. האירופים מגי־בים על קריאת התגר של יוטר בנחצוות חרבות משלהם. שר המסחר הצרפתי מישל נואר גינה בלשון בוטה את תוקפנותה של ארה"ב והכריז שמדינות אירופה לא תשבנה בחיבוק ידים — "עין תחת עין ושן תחת שן". הכריז. הדבר המדאיג אולי ביותר היא העובדה שכלום לא נעשה כדי לבלום את ההדרדרות ביחסים.

השאלה אם ישתפרו יחסי המסחר או ידרדרו תלויה הרבה בארה"ב ובמדיניותה. ההכרח היחידי הניצב לפני ארה"ב הוא הצורך לצמצם במידה ניכרת את הגרעון המסחרי שלה, אך הדרך בה יעשה הדבר — אם בכלל — תשפיע השפעה עמוקה על המצב הכלכלי בעולם כולו. השאלה שביסוד הדבר היא אם תוכל ארה"ב לשוב מחדש אל עוצמתה הכלכלית והמסחרית ולהגיע שוב לעליונות על פני יפן ומערב אירופה. הפתרונות הקלסיים הם פריון עבודה גבוה יותר מחד או הגבלות מסחר מאידך.

אלה העומדים בראש המאבק להעניק ליצור האמריקאי כושר תחרות בשווקי העולם הם ברוב המקרים אישים בעלי שאיפות לנשיאות, ולכן די־עותיהם בנושא זה משקפות את מכלול השקפותיהם. הסינטור הרפובליקני ג'יק קמפ טוען שאת התחזקותה של אמריקה ניתן להשיג רק בשיבה אל עידן של שערי חליפין קבועים, ורצוי בצמוד לזהב. הסינטור גרי הרט מעדיף יזמה ממשלתית לחינוך, להכשרה מקצועית, להסבה מקצועית ולמחקר בסיסי. מושלה לשעבר של אריזונה ברוס רבים, מאמץ את רעיונותיו הכלכליים של הפרופסור מרטין ויצמן, מהמכון הטכנולוגי של מסצ'וסטס. הקורא לעידן של "כלכלה משותפת", הסדר שלפיו גם הפועלים נהנים מרווחיו של המפעל. ביחס ישיר לרווחי המפעל על כל פועל ופועל.

אישים בקונגרס אינם נוטים להרחיב את הדיבור על האמצעים הנוספים שעליהם יחליט הקונגרס. אך אף אחד מהם לא מוציא מכלל אפשרות שהקו־נגרס ימשיך להקשיח את עמדות ארה"ב.

ד"ף

השמאל במצוקה

באירופה מחפשים דרך לגשר על הפער בין תאוריות ישנות ומציאות חדשה

"כן, השמאל אכן במצוקה," אומר ז'אק הנציגר המזכיר האינטרנציונלי של המפלגה הסוציאליסטית הצרפתית, "משום שמתברר שאין אנו מסוגלים להתמודד עם מצבים כלכליים בעידן המודרני". פאכיו מוסי, עורך משנה של ל'אוניטה, עתון המ־פלגה הקומוניסטית האיטלקית, מסכים עם הדברים. "אנו הקרבנות של הסתירה הפנימית שבתוכנו". הוא אומר. "במשך עשרות שנים לחץ השמאל לכיוון של גידול וצמיחה, ליתר תכניות סוציאליות, ועתה עלינו להודות שכל אלה המיטו עלינו בעיות סבוכות וכבדות".

במונחים פוליטיים קונקרטיים מצוי השמאל המסורתי בשפל בכל רחבי אירופה. בגרמניה הוכח בבחירות האחרונות שכוחו של השמאל המסורתי יורד. הסוציאליסטים הצרפתים שהגיעו לשלטון בשנת 1981 תודות לברית שכרתו עם הקומוניסטים, הוכו באביב אשתקד מכה ניצחת על ידי קואליציה של מפלגות הימין, ואף שמנהיג המפלגה, פרנסואה מיטראן, עדיין נשיא המדינה, סיכוייהם של הסו־ציאליסטים לשוב בשנים הקרובות ולתפוס את בית המחוקקים קלושים ביותר. המפלגה הקומוניסטית האיטלקית ממשיכה עדיין לקבל כ־30 אחוזים מן הקולות בבחירות, אך סיכוייה להגיע אי פעם לשלטון אפסיים. מפלגת הלייבור הבריטית צועדת צעד רב מאחורי השמרנים ובראשם מרגרט תאצ'ר, על אף המרירות השוררת בציבור הבריטי נגד אופיה השתלטני של ראש הממשלה.

ימים קשים עוברים גם על המפלגות הסוציאל־דמוקרטיות במדינות צפון אירופה ומרכזה. בבלגיה ובהולנד, מדינות עם מסורת בת עשרות שנים של מפלגות סוציאליסטיות חזקות הנתמכות על ידי איגודים מקצועיים, אוחזות ברסן השלטון ממשלות מן הימין ומן המרכז. המפלגה הסוציאליסטית הדנית כבר אינה זוכה לרוב במדינה הידועה כאחד ממעוזי השמאל באירופה. באוסטריה בה שלטו הסוציאליסטים של ברונו קרייסקי במשך קרוב לעשרים שנה, זכה בבחירות לנשיאות קורט ולדהיים שנופף במצע ימני. רק בספרד וביוון עומדים פיליפ גונזלס ואנדריאס פפנדריאו בראש ממשלות המורכבות בעיקרן ממפלגות שמאל חזקות, אך ישנם סוציאליסטים ספרדים רבים הטוענים שפיליפ גונזלס מצליח להחזיק בהגה השלטון רק בזכות תויות סוציאליסטיות. לכאורה, שהוא מדביק למ־דיניות די ימנית, למעשה.

ישנם אמנם כמה הוגי דעות סוציאליסטים וקו־מוניסטים המאמינים שירידת קרנו של הסוציאליזם אינה אלא זמנית, וקשורה בשפל הכלכלי שעבר על אירופה ובהשפעה העזה שהיתה למדיניות הכלכלית של הנשיא רייגן. אך הרוב סבור שהבעיה בה נתון השמאל היא אמיתית ורצינית, וקשורה בחולשת



הירוקים מפגינים נגד זיהום נהר הריין

מבנהו האידאולוגי והארגוני. אלה סבורים שיש לחתור ולמצוא דרכים לרענן את המחשבה הסו־ציאליסטית ולנער ממנה את קורי האידאות של המאה ה־19 שדבקו בה, כך שבלבוש חדש ומודרני תצליח למשוך קולות.

יתכן וההיבט הרציני ביותר של הבעיה בה נתון עכשיו השמאל היא העובדה שתנועה זו, שבעבר נשאה את דגלם של כל הפועלים, העניים ושל כל עלובי החיים וקשי היום, ויצגה את שאיפותיהם, מנותקת היום מאותו ציבור שהוא הקהל הטבעי שלה.

הפער בין התאוריה והמציאות הוא נושא מאבקם של הסוציאליסטים המודרניים. המנסים להתגבר על קונפליקט זה. הם משוכנעים שיצליחו, שהמסר העיקרי של הוגי הדעות מן המאות ה־18 וה־19 תקף גם לגבי העידן המודרני אלא שיש לעשות עליו לבוש אחר.



הפגנה נגד הצבת טילים אמריקניים בגרמניה

מכתבים למערכת

ספרי הגאון ר' שלמה איגר

במאמר שפורסם ביום ו' עש"ק פר' ויחי על הגאון ר' שלמה איגר זצ"ל, צוינו כמה מספריו. ויש להוסיף כי בשנים האחרונות יצאו לאור ע"י "מוסד הרב קוק" שני חלקים של שו"ת ר"ש איגר מכת"י על ארבעת חלקי שו"ע ובצירוף מבוא, הערות ומפתחות.

אודה לכם אם תפרסמו את מכתבי להשלמת המאמר החשוב והמקיף.

מ. ברנשטיין

אשרי מי שעמלו בתורה

בידיעה שפורסמה בהמודיע על טקס חלוקת פרסים בישיבה קטנה וידניץ נשכח שמם של מקבלי הפרסים שקיבלו אותם מקרן הנגיד הרה"ח ר' חייב משה פלדמן הי"ו מלונדון כן התומכים והמסייעים לניהול מוסדות תורה וחסד. מקבלי הפרסים שנקראו ע"י הי"ה מענדל איזנברג המשקיע רבות להצלחת הבחינה. והם: מס־כת שיעור ג' 300־400 דף: ישראל ארנסטר, יוסף כהן. גדלי' דוד וולצר, משה יחיאל זייא, שמעון שטרן, יעקב שלום פלברבוים, איידיק רובין, יוסף מיכלוביץ, משה סגל, שלמה זלמן שרף, יוסף פרוכטר, ישראל גנן, אהרן הופמן, שלמה זלמן פדר.

תלמידי שיעור א' וב' — 150 דף: חיים מאיר פרוכטר, מענדל שרף, איידיק ויזניצר, קלמן אהרן אנגלברג, יעקב כהן, חיים מאיר ארנסטר, חיים מאיר ברלין, יוסף אדלר, חיים מאיר לבין, פנחס ש־מואל גשטטנר, משה גשטטנר, חיים מאיר ברגר, חיים מאיר וסרמן, יוסף משולם וייס, משה פריד, יוסף ויזניצר, בנימין כהן.

בהזדמנות זו יש לציין את דברי[ו] של הגאון רבי אברהם גניחובסקי שליט"א מראשי ישיבת הגאון מטשעבין "כוכב מיעקב" בעיה"ק ירושת"ו בטקס. שהפתיע את הנוכחים ע"י שבישר להם שאצלו נבחנו בחורים אלו לא על מאות דפי דפ"ת — אלא על השיעור עיון עם כל הראשונים ואחרונים בהבנה עמוקה וסברא ישרה השיבו על כל דבר ודבר כיאה לצורבי דרבנן. הרי שרב חילם הן בבקיאות והן בעיון, שניהם יחד בקנה אחד לרצון יעלו לה'.

אחד ממשתתפי החגיגה

האולר והעט

זעקה ובכי מלבי...

הנה כאשר הגענו למדרגה כזו שכבר דוקרים בסיטונות בארצינו: בעיר ירושלים. ואחרי שכבר השורה ארוכה מנדקרים מעזה שכם — והמגיפה כבר הגיעה לירושלים, ואחר הנדקר הקדוש אלי' ז"ל עמדי ואחרי הנדקר הרב ליפשיץ שהלך להתפלל בכותל בערב שבת וכו' וכו' אין לי כוח עוד לשתוק ולבכות על חללי עמי בסתר — ואני כאיש פשוט שסובל ודואג מצרת דם אחים שנשפכו כמים בירושלים. ואמור בפני כל קהל ועדה. שרים ורבנים. לא האולר דוקר אלא העט דוקר... שמיום שנתרבה ר"ל המחול השדים והשירה בציבור לרגלי האוטו 300 שמכלם נשמע הפיזמון שאצבע קטן מרגל השמאל של מחבל שרודף אחרי ילדינו להמיתם במיתה משונה ולשפוך דמם. חשוב יותר ממאה ילדינו מחמד נפשנו... מאז נתנה הוראה שהגיע הזמן שדם ישראלים הפקר והתחילה המגיפה של דיקור בסכינים, והם צחקים ונעשה להם ספורט הדש משחק — מי ידקור יותר... ולפי דעתי: — היתומים, אלמנות, האבות, האחים וכל המשפחות והחברים, וכל מי שיש מוח בקדקדו ולב בגופו צריך להכיר את האמת הפשוט, ולבקש הסקנות ולהוציא התכלית בהחיים ולשבור את העט שלא ידקור צה אחינו ולהמית את ילדנו בלי פשע.

השבים אל השם בלב ועט נשבר ה' הטוב יקבל תשובתם ויכהול ירחם ה' על עמו כמו שהצילנו ממגיפת כינים במצרים יצילנו במגיפת סכינים בירושלים...

הרב צבי טארנהים
בני ברק

בענין ארגון עזרת חולים רחובות

כשראיתי את המאמר ביום ד' פרשת וארא על ארגון הנ"ל שמחתי מאוד לזה, כי אני מכיר בקרוב את ארגון זה. ויכול להעיד על העבודה שהרי אליהו ידם הי"ו מנהל הארגון משקיע כח רב ומאמץ למען הצלחת הארגון וכ־מ"כ הרב יצחק רוטשילד חבר הארגון ומנכ"ל בנק הבינלאומי שיזם את כחלקת עונג שבת, אולם. במאמר זו היו צריכים גם להזכיר את שמם של אברכי קרית ויזניץ ברחובות שעומדים לצידם וליסו־דם של חברי הארגון בעזרתם האדיבה במח' עונג שבת ויוצאים בכל ערש"ק סמוך לכניסת השבת עם האוכל לחלקו בביה"ח קפלן. וכמו"כ עזרתם בהתרמת דם וכדו'. והם ג"כ ראויים באמת להוקרה. ויה"ר שיחיש הבורא רפו"ש לכל חולי ישראל במהרה.

ת.ד.
רחובות

תופעה תמוהה

ברצוני להעיר על תופעה של־דעתי תמוהה מאד.

ידוע לי שהכותל הינו מקום אשר נמצאים בו מקבצי נדבות רבים. אך מה שקרה לי בביקורי האחרון במקום קדוש זה בחודש כסלו עדיין לא קרה לי בביקורי הקודמים.

מיד עם הגיעי ליד רחבת הכו־תל ניגשו אלי מספר נשים בבקשות לצדקה, חילקתי את כל הכסף אשר היה עמי למטרה זו.

נגשתי להתפלל ולכל אורך הזמן הקצרה פנו אלי נשים נוספים בבקשה לצדקה, ופעמים היו אלה אותן נשים שכבר קבלו מידי צדקה קודם לכן. אך הדבר שהרגיז אותי ביותר היא שבעת שהתפללתי תפילת שמונה עשרה פנתה אלי אשה. צדקנית למראה. שעזבה אותי רק כשהראיתי לה את סידו־רי! שני נשים מבין אוספות הצד־קה התישבו להן ליד הכותל ושפחה אחת לשניה את קורות היום בקו־לות הדבר הפריע גם לי ולשאר המתפללות.

בלית ברירה, אף האזנתי לשיחה נוספת בין מבקשת נדבות לבין תיירת. התיירת טענה כי כבר חלקה צדקה. אך האשה לא עזבה אותה עד שנתנה גם לה.

כולנו, וגם התיירת הזאת, יוד־עות מה היא חשיבותה של מצוות הצדקה ומשתדלות לתרום כמיטב יכולתינו. אך ההתנפלות (מילה חזה, אך זו היא בפירוש ההרגשה) וההטרדה מאידה בפינו טעם מר.

אנא נשים מקבצות הצדקה. עשו עמנו חסד וצדקה והניחו לנו להתפלל בשקט, בשלוה ובכוונה ליד מקום מקדשינו. צ.ג.
פתח תקוה
(השם שמור במערכת)

ישר כח

ברצוני להודות מעל דפי העתון לסופר המהולל ר' בצלאל לנדאו שליט"א על מאמריו הנפלאים בשבועות האחרונים בעניני שמיטה

ויש לציין שמתחלת שנת השמיטה העשיר הנ"ל את ידיעותנו בכל עניני שביעית החמורים והון חן לו על כל כך.

א. ויינברג
רמת ג"ם

כותבי מכתבים למערכת מתבקשים

להקפיד לכתוב רק על צידו האחד של הנייר

هكذا من الأصل



הגאון רבי שמואל וואזנר כותב אות בספר התורה.

עקיבא, השתתפו כאמור אלפי תתגים. במסיבת המצווה שנערכה לאחר מכן בבית המדרש הבטיחו הרב משה אײנשטיין והרב חיים ברילנט שיעשו הכל למצוא פתרון מתאים לצפיפות הגדולה בבית הכנסת ולדאוג להקמת מבנה מתאים.



הגרב״ד פוברסקי נושא דברים בסעודת המצוה נראים בתמונה מימין לשמאל: הרב יקותיאל דרורי, הרב משה אײנשטיין, הרב חיים ברילנט, הגרי״ז רוטברג, הגרי״ז דרורי

כנס רבנים ארצי נגד המשך הכפיה האנטי דתית על עולים - בקרוב

ראש הממשלה מתנער מאחריות

ארגון המצילים "יד לאחים" מתכנן בקרוב כנס חרום ארצי של רבנים כדי למחות על המשך הכפיה האנטי דתית על עולים מארצות המצוקה ואי ההענות לדרישה לשנות את המדיניות בנושא ולאפשר לנציג דתי ללוות את העולים הקליטה בגבול התער־פה.

יועץ ראש הממשלה לתקשו־רת, יוסף אחימאיר, השיב השבוע על דרישת "יד לאחים" מרה"מ למינוי ממיין דתי שיפקח על הכ־וונת העולים למקומות ההולמים את אורח חייהם בארץ המוצא, כי הנושא כולו "שייך" למשרד הק־ליטה ולמחלקת העליה והקליטה בסוכנות. "אני מציע כי תפנו אליהם" מסיים אחימאיר.

יו״ר "יד לאחים" הרב ש.ב. ליפשיץ הבהיר כי מכתב זה מבטא היטב את המדיניות הממשלתית להעביר עולים על דתם.

בימים הקרובים יקבלו רבני ישראל דו״ח מפורט בנושא זה, לקראת כנס החרום.

צאצאי בעל התניא ערכו בירושלים התוועדות לרגל יום ההילולא - כ״ד טבת

בביהכנ״ס רחביה (הנשיא) שבירושלים, התקיימה במוצש״ק "שמות", אור לכ״ד טבת, התוועדות מיוחדת לצאצאי בעל התניא זצוקלל״ה.

עשרות מבני משפחתו של מייסד חסידות חב״ד. ישבו ליד

הרבנים הגאונים — הרב חנניה יוסף הלפרין שליט״א, דור שישי לבעל "התניא", הרב יוסף אייזנבך ראש ביהמד״ר הגבוה להוראה, הרב יוסף צבי סגל, ראש כולל "צמח צדק". הרב א. מיכאל הלפרין - רב הגבעה הצרפתית,

מאחורי מסך הברזל.

את דבר הערב הביא הגה״ח הרב שמואל אלעזר הלפרן, יו״ר ויוזם "איגוד צאצאי רבנו הזקן בעל התניא", שחזר זה עתה מבי־קור בחצרות הקודש אצל כ״ק אדמו״ר מליובאוויטש. בדבריו אמר כי יום

הוראה למנוע מכירת כרטיסים בשבת למוזיאונים בחיפה

הוראה להימנע מגביית דמי כניסה למוזיאונים בחיפה ניתנה על ידי ראש העיר ולאחר פניה של חברי הנהלת העיריה נציג החזית הדתית מר משה בליטנטל.

מר בליטנטל פנה אל גוראל בתלונה כי למרות הבטחה קודמת שבה סוכם שיש להמשיך את ההסדר שהיה קיים זה 12 שנה,

מר בליטנטל דרש לתת הוראה ברורה וחד משמעית למר דוד פלוטסקי שיפסיק את "התעלול".

גביית דמי חניה במגרש בית החולים בשבתות ובחגים

בפניה אל מנהל ביה״ח ומב״ם

כתגובה למכתב זה ניתנה הוראה למגרש החניה לא לגבות דמי חניה בשבתות. על כך מסר מר בליטנטל.

כבוד השבת וכבוד ראשי עיר - מה עדיף??

בשאילתת מר בליטנטל לרה״ע

בתיאטרון העירוני, בחסר העצים ונוקה השטח סביב התיאטרון.

(המשך בעמוד ה׳)

דתי — כמובן לא החזיק בשבת כסף בכיסו והדרישת התשלום גרמה לו בעיות ברגעים קשים.

תיזות והנחיית הערב נתכבד הרב נפתלי רוט.

בין המברכים והנואמים היו

צבור. ואם בכל אופן הזדמנו הגאונים רבי שמואל וואזנר; רבי חיים קניבסקי, האדמו״ר מסט־

אף איש לא יבוא פעם אחת בית שישי לרכוש כרטיסים ולמחרת יבוא עוד פעם כדי להסתכל בת־צוגה".

מסלולים מסלולים מסלולים מסלולים מסלולים מסלולים

תידחה העלאת מחירי מכוניות 1600 סמ״ק

עד לאחר הדיון בבג״צ שהגישו היבואנים

לפרסום — שבמשרד האוצר ומשרד התחבורה היו אמורים לפרסם אתמול את הצווים המעלים את מחירי המכוניות עם נפח מנוע של עד 1600 סמ״ק, נראה כי פירסום זה יידחה.

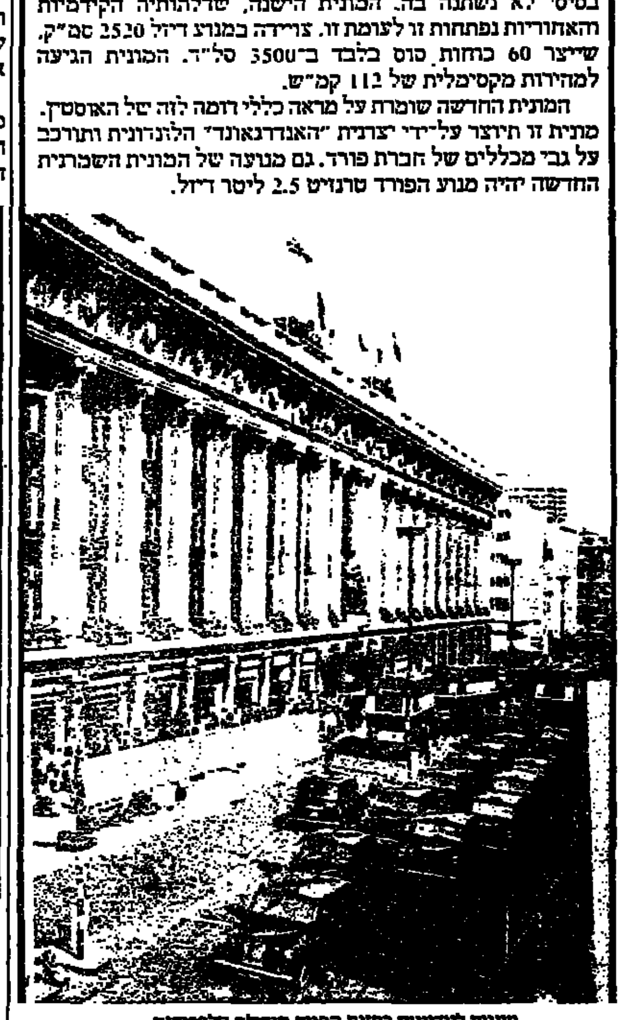
משרדי התחבורה והאוצר מעדיפים להמתין עד תוצאות הדיון בבג״ץ על העלאת תעריפי המכוניות, בעקבות התביעה של יבואני הרכב.

הובר במשרד האוצר אמר את־מול, שוועדת המעקב של התוכנית הכלכלית תדון בהמלצת הפקידים של משרד האוצר ומשרד התח־בורה, לפיה יש להעלות את מחירי המכוניות ב־7 אחוזים.

יבואני הרכב דורשים עידכון מחירים גבוה יותר של 10 אחוזים והגישו לפיכך תביעה לבית־הדין הגבוה לצדק.

"טקסי" חדש בלונדון

האוסטין מקסי הלונדונית המפורסמת, המיוצרת מאז 1958 כמעט ללא שינוי, עומדת לעזוב את האנגלים בקרוב לטובתה של מכונית אחרת.



מוניות לונדוניות בחזית החנות הגדולה סלפרידוס.

בעכו דורשים להסדיר את "צומת הדמים"

בעכו קיבלו בהתמרמרות ובאכזבה רבה את תשובת מנכ״ל מע״צ, שהודיע כי הוחלט שלא להסדיר את צומת הדמים בכביש חיפה עכו ליד תל נפוליון, אשר בו נהרגו כבר אנשים רבים.

כתב עתים מוסר, כי רק לפני שבועיים נפגעה במקום באורח אנוש תלמידה שחצתה את הצומת בדרכה לבית הספר, וגם בשבוע שעבר היתה במקום תאונה, שבה נפגעה הולכת רגל.

כתב עת״ם מציין, כי לפני שנתיים הודיע השר דוד לוי על ההחלטה להסדיר את הצומת, כדי שעוברי אורח יוכלו לעבור בו מבלי להיפגע מרכב החוצה את הכביש. אך זה נדחה מסיבות תקציביות.

בעקבות תשובתו של מנכ״ל מע״צ פנה ראש העיריה, אלי דה־קסטרו, פעם נוספת לשר דוד לוי, וביקש כי יכבד את הבטחתו, למען לא ייקפדו חיי אדם נוספים שלא לצורך. (עתי״ם).

50% מהמכוניות שנוספו בארץ "נוסעות בחוצות תל־אביב"

5000 מקומות חניה יתווספו במסגרת שיפורים ותיכנון לעתיד בנושא התחבורה בת״א ★ מתכננים רכבת פרברים מפ״ת לת״א

על בעיות התנועה ברחובות תל אביב ועל שיפורים ותכנון לעתיד — מסר יו״ר אגף התנועה בעיריית ת״א, ח״כ דב בן מאיר.

הוא אמר, כי ב־1986 נוספו בארץ 65,000 מכוניות חדשות והחצי מהן נוסעות בחוצות תל אביב. כדי להקל על התנועה נקבעו צירים מהירים וביניהם

ריס.

כדי להקל על לחץ החניה יקימו מקומות חניה חדשים עם קיבולת לאלפי מכוניות.

ליד גשר בר יהודה ובית ההלוויות יוקם מגרש "חנה וסע" ל־1,500 מכוניות. חניונים חינם. ליד נמל תל אביב לשעבר. יאפשרו לתושבים להחנות חינם את רכבם. ליד

וסביבתה בקשר להעתקת המכו־נית החונות כל היום לחניונים שיוקמו בסביבה. בלורנסקי־נחלת בנימין אין חניה ועתה מסדירים שם חניה ויעשו הכל כדי לאכוף את חוקי החניה שם. ליד רכבת צפון הוכן חניון על כ־10 דונם לחניה חינם.

ליד הדולפינריום יעמידו לר־שות בעלי המכוניות 2 מיניבוסים אשר יסיעו חינם לרחובות העיר עד כל בו שלום וסביבתו ובחזרה. תדירות הנסיעות יהיו כל 10-12 דקות.

בדעת מחלקת התחבורה של העיריה להקים גם גשרים להולכי רגל מעל כבישים סואנים. בתכנית יש הקמת גשרים ליד גני התערוכה ליד תכנית ל׳ וליד קרית החינוך. הגשרים יוקמו ע״י יזמים אשר יחזיקו בהם 15 שנה לשם פרסו־מים על הגשרים ואח״כ הם יעברו לרשות העיריה בחינם.

במפגש הנחלים ירקון־איילון יוקמו 2 גשרים לתחבורה משני

גם בחלקי העיר האחרים יהיו צירי תנועה בכניסה לעיר כמו רחוב אשכול, דרך בני אפרים־רוקח, דרך פנחס רוזן, רחוב יצחק שדה ועוד. בצירים אלה יסגלו את כלי הרכב החונה.

נוסף על כך מקטינים את משך פעימות הרמזורים של רחובות החוצים כבישים מהירים, וזה יג־דיל את קיבולת הכבישים המהי־

ליד הדולפינריום יוקם חניון ל־1,500 מכוניות. ברחובות נוה צדק ושכוי במנשיה יוקמו חניונים מסודרים, במגרש משרדי צי״ם שנשרפו יפעילו חניה מסודרת.

גם בדרום העיר מתחילים לסדר את התנועה. מגרש חניה גדול יוקם ברחוב אליפלט.

כעת מנהלים מו״מ עם בעלי החניות הסבלים ברחובות הרצל

"הונדה" - יצרנית הרכב השלישית בגודלה ביפאן

טוקיו — עליה חדה בייצוא הקפיצה את חברת "הונדה" אל מכבר ל"מאזדה" ו"מיצובישי" ליצרנית הרכב השלישית ביפאן.

המובילות בתעשיית הרכב היפאנית הן "טויוטה" ו"ניסן". אולם הגידול החריף ביותר בייצור היה של "הונדה" 10 אחוז ב־1986.

"הונדה" ייצרה 1.24 מיליון יחידות רכב ב־1986 והיא עדיין בפיגור ניכר מאחורי הייצור האדיר של "טויוטה" שהיה 3.66 מיליון ו"ניסן" שהיה 2.24 מיליון יחידות. אולם החברה מקדימה את "מאזדה" עם 1.20 מיליון ואת "מיצובישי" עם 1.18 מיליון יחידות רכב, לפי סיכומים רשמיים של אגודת יצרני הרכב היפאנים.

סך הכל התפוקה של יצרני הרכב ביפאן היתה 12.26 מיליון יחידות ב־1986. ירידה קלה של 0.1 אחוז לעומת השנה הקודמת, נאמר בסיכומים.

הסיכומים האלה מראים, כי יפאן עדיין עומדת בראש יצרני הרכב בעולם. ארה״ב ייצרה לפי הערכות שטרם אושרו פחות כ־12 מיליון ב־1986.

התפוקה של "הונדה" עלתה בעיקר כתוצאה מעליה מהירה במכירות לא רק ביפאן אלא גם בארה״ב ובאירופה.

יחד עם זאת צופים ראשי תעשיית הרכב היפאני קשיים לתעשייה זו בשנה הנוכחית מאחר והיפאנים מאבדים מכושר התחרות שלהם בגלל התחזקות הייאן כנגד הדולר. (ע״ר)



בעיית ה"סמרטוטריה" במסלולי הארץ החלה להרגיז את נהגי המכוניות, אלא בכבישים מהירים, באוטוסטרדות... התמונה בסמוך לכביש. מכונית זו הושלכה בכביש המהיר ירושלים־ת״א. ... מישהו לפנות אותה.

מכוניות וחמורים

ארה״ב כבר איננה המדינה העשירה ביותר בעולם לפחות מבחינת ההכנסה לגולגולת אך היא עדיין המדינה שבה מספר המכוניות לאדם הוא הגבוה ביותר.

כיום יש בעולם 370 מיליון מכוניות פרטיות פי שבעה ממספר המכוניות בשנת 1950. מתוך 370 מיליון כלי רכב אלה כארבעים אחוזים, קצת מעל ל־131 מיליון, נעים על כבישי ארה״ב. בארה״ב חיים כשבעה אחוזים כלבד מאוכלוסיית העולם. אך יש 472 מכוניות לכל אלף תושבים, ארה״ב עדיין מספר אחד בתחום זה ואת זה אולי אפשר לייחס למרחקים העצומים של מדינה זו.

גם בקנדה אוהבים מכוניות וזה במידה פחותה במקצת מזו של האמריקאים שכן בקנדה יש 450 מכוניות על כל אלף איש. באוסטרליה יש 420 מכוניות על כל אלף איש וגם שם המרחקים הם גדולים כמו בארה״ב ובקנדה ואולי ההסבר ליצר בעלות על כלי רכב שם דומה לזה של ארה״ב. גם במערב גרמניה, בשוודיה ובצרפת מספר המכוניות ביחס לאוכלוסיה גבוה ושם אין בעיה של מרחקים אך שם האנשים היום עשירים למדי. במערב גרמניה יש 415 מכוניות לכל אלף איש, בשוויץ 412 מכוניות לכל אלף איש.

באיטליה ל־39 אחוזים מהאוכלוסיה יש מכונית אך בבריטניה רק ל־36 אחוזים מהאוכלוסיה. לעומת זאת ביפאן העשירה לא מתרגשים מכלי רכב אף ששם מייצרים יותר כלי רכב יחסית לאוכלוסיה מאשר בכל מקום אחר אבל רק ל־23 אחוז מהאוכלוסיה יש כלי רכב בדיוק אותו מספר כמו ספרד.

לעומת המדינות הללו שנחשבות לצרכניות גדולות של כלי רכב יש מדינות ששם מספר כלי הרכב זעום ביותר. כך יש בברזיל מכוניות רק ל־6.9 אחוזים מהאוכלוסיה, בטאיוואן ל־4.5 אחוזים ואילו בסין העממית לכל 10,000 איש יש מכונית אחת.

באלבניה המספרים נמוכים יותר, כי שם עדיין רוכבים על חמורים והמעמד העליון רוכב על אופניים. שם יש מכונית אחת על כל 52,000 איש.

בעקבות פניית ראשי פ.ה. המרכז לפניית הציבור בירושלים

הובטח לשפר התחבורה הציבורית באזורים חרדיים

ראשי ארגון פ.ה., המרכז לפניות הציבור בירושלים, קיימו מספר פגישות עם הגורמים המוסמכים בנושאי התחבורה ופעלו לשיפור התחבורה לאזורים חרדיים בארץ.

הפגישות התקיימו בעיקר בנושא קו 400, ירושלים־בני־ברק, המעסיק בתקופה האחרונה את הציבור המשתמש בקו זה.

ראשי הארגון התריעו בפני הגורמים על הסבל שנגרם לציבור בקריות החרדיות שהוקמו בארץ וקיבלו הבטחה, כי הנושאים שהועלו יטופלו בהקדם תוך התחשבות מלאה בזכויות של ציבור זה.

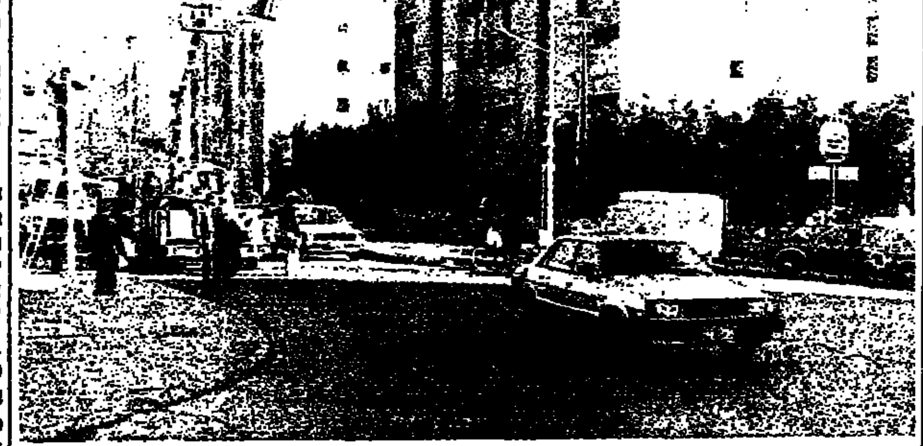
כזכור ארגון פ.ה. הינו ארגון עסקנים ואישי ציבור שהוקם לסייע ולמצוא פתרונות לבעיות ציבוריות ולעזרת הכלל והפרט.

עומדים לסיים הקמת התחנה המרכזית החדשה בת״א

מקווים שעד סוף 1988 יתחילו האוטובוסים של "אגד" ו"דן" לחנות בתחנה המרכזית החדשה בתל אביב ואפשר יהיה לפתוח בתחנה 200 חנויות. זאת מסר ח״כ דב בן מאיר, במסיבת עתונאים שנתקיימה ברחובות תל אביב.

ח״כ בן מאיר הסביר, כי הקבלן מרדכי יתה העומד לסיים את הקמת התחנה, הקים צוותי עבודה וגם עיריית תל אביב הקימה צוותים שיעסקו גם במו״מ על הפעלת פרויקט התחנה המרכזית החדשה.

עם הפעלת הפרויקט יהיה צורך לפנות 220 משפחות הגרות



אין ירידה במספר תאונות הדרכים

למרות מבצעי אכיפה רבים של המשטרה בתקופה האחרונה, עדיין אין ירידה במספר התאונות. המספרים בשבועות האחרונים מצביעים על המשך עליה של כ־13 אחוזים במספר הנפגעים והתאונות.

ראש מחלקת התנועה במשטרה פנה שוב לציבור הנהגים לנהוג בזהירות ולקיים את תקנות התעבורה, במיוחד בימי החורף, כהם הנהיגה כרוכה בסכנה רבה יותר בכבישים.

הסינים ייצרו רכב מפלסטיק

שמחה של מצוה שמחה של תורה, ושמחה של גמ״ח הקיפו אותו וע״כ אפשר בודאי להכריז עליו, אשריך וטוב לך, אשריך בעוה״ז שמילאת אחר שליחותך באמונה, וטוב לך לעולם הבא עד יקיצו וירננו שוכני עפר בב״א.

ת.נ.צ.ב.ה.

א. יהודה

רחל שולמן ע״ה

שלושים לפטירתה

אמנו היקרה רחל ע״ה נולדה לפני כעי שנה להוריה: אביה הרב קלונימוס קלמן סובל זצ״ל, רב העיירה במדינת אוהיו שבארה״ב ולאמה מרת מלכה ע״ה, שבוד כמתם הרבה ראו את הנולד ושלחו אותה להתחנך בארץ הקודש, והיא בת חיי שנים בכ״ה.

صكا من الأهل

במשק ובכלכלה

השר קצב:

יש לשנות חוק האבטלה ולחייב מובטלים בכל עבודה ובמקומות מרוחקים ממגוריהם

יש לשנות את חוק ביטוח האבטלה, במקביל לחוק שכר המינימום, כך שכל צעיר עד גיל 25, יהיה חייב להסכים לכל עבודה, ושירות התעסוקה יהיה רשאי להפנות עובד למקום עבודה הרחוק 60 ק"מ ממקום מגוריו, ולא 40 ק"מ כפי שקיים כיום. זאת אמר שר העבודה והרווחה משה קצב, בכנס היסוד של האגודה לחוקי איכות בישראל, ליד המכון לפיריון העבודה והייצור, במלון הילטון בתל אביב.

השר קצב אמר, כי ועדת העבודה והרווחה של הכנסת הציעה את שני השינויים האלה כבר לפני שנתיים. הוא תקף את חברי הכנסת על כך שלא אישרו אותם עד כה, ובכך הם נותנים לגיטימציה לתופעה שלילית של התחמקות מעבודה יצרנית.

עם זאת אמר השר קצב, כי לא יתכן ששכר המינימום ישאר 450 ש"ח ברוטו — "זו אינה תמורה הולמת לעבודתו של פועל", אמר.

השר קצב ציין, כי על מערכת החינוך להקדיש משאבים ומאמצים לחינוך הדור הצעיר לערכי עבודה. הוא יצא נגד ממצאי סקר של המכון לפיריון העבודה מלפני שנתיים, המלמד כי 88 אחוזים מהמורים אינם מקדישים כל מאמצים, כדי לדרבן את התלמידים לעסוק בענפים יצרניים, ו־80 אחוזים מהתלמידים רואים בעבודה יצרנית — עבודה מלוכלכת ובלתי מכובדת.

מר קצב התריע נגד התופעה, שמדי יום באים לתחומי הקו הירוק 80 עד 90 אלף ערבים מעזה, מיהודה ומהשומרון, כדי לבצע עבודות שאותן לא מוכנים לעשות 45 אלף דורשי העבודה בלשכות התעסוקה, ועוד 25 אלף המובטלים. הוא קבע, כי יש לבטל לאלתר את תופעת הסרבנות.

עוד סיפר השר, כי הממשלה אישרה לפני כחודש את הצעתו, להכיר בלשכות התעסוקה הפרטיות. לדבריו, אי אפשר להתעלם מקיומן, הכרה בהן, תחייב אותן לפחות לעמוד בקריטריונים מסוימים, ותכפיף אותן למערכת הפיקוח הממשלתית.

הצעת התקציב שאותה הגישה הממשלה לכנסת, לא תתרום לדעת השר קצב להתחלת שלב הצמיחה הכלכלית, ולגידול בפיריון המשק הישראלי.

21 מקרים של הפקעות מחירים נתפסו במבצע פיקוח המחירים בירושלים

מאת סופרנו הכלכלי

במבצע ביקורות מחירים שנערך בימים האחרונים בירושלים התגלו 21 מקרים של הפקעות מחירים.

במסגרת המבצע הארצי לפיקוח מחירים שנערך על־ידי משרד התעשיה והמסחר, פקדו פקחי תמ"ס, בימים האחרונים, למעלה מ־200 חנויות בירושלים. הדגש בביקורות אלו הושם דווקא על חנויות מכולת כדי למנוע הפקעות מחירים במוצרים עממיים, שרובם מחירים מירביים.

בביקורות התגלו מקרים שבהם בעלי חנויות מכולת גבו עבור חבילת "ביסלי" 65 אגורות במקום 62 אגורות שהוא המחיר המירבי. בכמה מקרים התגלה כי חנותים "עיגלו" מחיר קפה נמס מ־1.69 ש"ח ל־1.70 ש"ח, קילוגרם סוכר מ־0.58 ש"ח ל־0.60 ש"ח. במקרה אחד נתגלה כי בעל חנות מכולת דרש עבור חבילת בפרודים (12 חפיסות) 95 אגורות במקום 70 אגורות.

דובר משרד התעשיה והמסחר אמר כי ביקורות המחירים במסגרת המבצע המרוכז ימשכו בימים הקרובים. לצורך המבצע המיוחד אף גוייסו פקידים מהמשרדים הראשיים שהצטרפו למערך הפקחים בכל איזורי הארץ.

נגד כל מפקיעי המחירים שנתפסו הוגשו דוחות שהועברו לטיפול משפטי במסגרת השיפוט המהיר.

סקר שערך משרד החינוך מגלה:

מספר הפקידים והמפקחים במשרד ירד בכ־27 אחוזים

סקר חדש שערך האגף לתיכנון ותיקצוב במשרד החינוך והתרבות מגלה כי בשבע השנים האחרונות (1980־1987) ירד מספר הפקידים והמפקחים במשרד בשל הקיצוצים בתקציב ב־26.9 אחוז. בפועל פוטרו ובוטלו 504 משרות.

לפי נתוני הסקר מתברר כי הקיצוצים פגעו בכל יחידות המשרד ואגפיו. בשנת 1980 היה שיא כוח האדם במשרד — 2734 ובשנת 1986 עבדו במשרד 2230 עובדים המשרתים אוכלוסייה של כמיליון ורבע תלמידים, כ־100 אלף עובדי הוראה ואלפי מוסדות חינוך.

במשרד החינוך ציינו כי בגלל הקיצוצים יש כבר כיום יחידות במשרד שבקושי מצליחים למלא את תפקידן ולספק את צרכי מערכת החינוך. לפיכך, אומרים במשרד, כל קיצוץ נוסף בכוח אדם יפגע קשה ביכולת המשרד לנהל ולפקח כהלכה על מערכת החינוך הגדלה והולכת משנה לשנה. בשנת הלימודים הבאה צפוי גידול נוסף באוכלוסיית התלמידים בהיקף של כ־21 אלף תלמידים חדשים.

האוצר מציע עתה, בהצעת התקציב החדשה לקצץ עוד 3 אחוזים בכוח האדם במשרד החינוך (67 משרות) ובמשרד חוששים שאם יאושר הדבר יתקשה המשרד להוסיף לנהל ולפקח על תחומים רבים שבאחריותו החינוכית. (עש"ת למ"מ).

כרטיסי טיסה מלפני הפיחות לא חייבים בתשלום הפרשים

נוסע, שקנה כרטיס־טיסה ושילם את מלוא מחירו לפני הפיחות, אינו חייב בתשלום הפרשים הנובעים מהפיחות. הודעה על כך מסר מינהל התעופה האזרחית להברות התעופה ולהתאחדות סוכני הנסיעה.

הודעה זו חלה רק על נוסעים ששילמו את מלוא מחיר הכרטיס לפני הפיחות אך לא הספיקו לקבלו, או שקיבלוהו אך אמורים לטוס במועד מאוחר יותר. מינהל התעופה האזרחית קבע, כי נוסעים אלה זכאים לקבל את כרטיסיהם ולטוס, בלי לשלם את התוספת הנובעת מהפיחות האחרון.

התפטרות מנהל הבי.בי.סי. מעוררת סערה פוליטית

לונדון — סימנים של סערה פוליטית מתקרבת נראו בבריטניה בסוף השבוע לאחר שנודע על התפטרותו של המנהל הכללי של שירות השידור הבריטי הבי.בי.סי. אלאסדייר מילן.

בקרב מפלגת הלייבור שבאופוזיציה הועלו טענות כי התפטרותו נכפתה בגלל לחץ ממשלתי.

ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר אמרה כי הממשלה אינה מעורבת בהתפטרותו של מילן וכי הבי.בי.סי. יבחר בעצמו את יורשו של המנהל הכללי.

מילן הודיע על התפטרותו ביום חמישי ונימק זאת בסיבות אישיות.

המשרה מכניסה משכורת של 70,000 ליש"ט (106,000 דולר) בשנה. (רויטר־עתים)

ערב הסעודית תפיק 400 טונות עפרות זהב מידי יום

בחריין — ערב הסעודית תתחיל בהפקה מסחרית של עפרות זהב בקצב של 400 טונות ליום בשנת 1988, כאשר ייפתח מחדש המכרה העתיק במהד אל־דהב — זאת גילה פקיד סעודי בכיר.

עבד'ל רזאק אבו ראשיד סגן הנגיד לעניני משאבים מינרליים של החברה הממלכתית "פטרומין" אמר כי מעפרות אלה מצפים להפיק כמות של 26 גרם זהב מטונה ו־90 גרם מטונה של עפרות כסף.

עודף שיא במאזנה המסחרי של יפאן

טוקיו — יפאן הודיעה על עודף שיא במאזנה המסחרי לשנת 1986.

בהודעת משרד הסחר בטוקיו נאמר כי העודף במאזן המסחרי עלה בשנה החולפת לשיא שאין כמוהו של 85.97 מיליארד דולר, לעומת עודף בסך 49.17 מיליארד דולר בשנת 1985.

● חיפה, — בעיות תקציביות מונעות התקנת אמצעי מיגון מתאימים בבית המעצר המחוזי "קישון" שליד קיבוץ יגור. זאת אמר מפקד המחוז הצפוני של המשטרה ניצב שאול לוי בפגישה עם עתונאי חיפה.

בשירותי מינהל ממשלתיים:

השכר למשרת שכיר היה גבוה ב־7.2% בשנת 1986 בהשוואה ל־1985

מספר משרות־שכיר בענף שירותי מינהל ממשלתיים (כולל המוסדות הלאומיים) היה נמוך ב־1986 ב־4% לערך בהשוואה ל־1985 והגיע ל־83.4 אלף משרות שכיר. על כך מסר דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על סמך עיבוד מוקדם של נתונים המתייחסים לעובדים קבועים וארעיים במינהל הממשלתי. יוזכר, כי ענף שירותי מינהל ממשלתיים (סמל 80) כולל את עובדי המינהל במשרדי הממשלה ובמוסדות הלאומיים, משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר והעובדים האזרחיים במערכת הבטחון.

השכר החודשי הממוצע ברוטו למשרת שכיר בענף זה היה גבוה בשנת 1986 ב־7.2% במחירים קבועים, לעומת שנת 1985 אך נמוך ב־6.1% לעומת 1984. השכר נטו (והיינו לאחר ניכוי התשלומים למס הכנס ודמי הביטוח הלאומי) היה, ב־1986, גבוה בענף זה ב־10־11 אחוזים לעומת 1985.

סך התשלומים ברוטו למשרת שכיר בענף שירותי מינהל ממשלתיים (כולל המוסדות הלאומיים) היה בחודש דצמבר האחרון כ־1,430 ש"ח.

תקציבו הכולל של משרד הדתות: 124.2 אלף ש"ח

התקציב הרגיל של המשרד לעניני דתות מסתכם בשנת 1987 ב־124,200 אלף ש"ח, לעומת 98,367 אלף ש"ח, תקציב מעודכן לשנת 1986/7 וזאת לאחר קיצוץ בתקציב, כפי שמתחייב מהחלטות הממשלה והמדיניות הכלכלית של הממשלה ועדכון התיקרויות.

תקציב הפיתוח מסתכם ב־9,519 אלף ש"ח.

עיקרי הדגשים בפיתוח הינם: תמשכנה הפעולות לפיתוח הכותל ולשיפור השרותים למבקרים.

עיקר הדגש בפעולות הפיתוח השנה יושם על השתתפות בבנית בתי כנסת, בין השאר בשכונות חדשות בירושלים, וכן על השתתפות בביית מקוואות.

שיא בהוצאות לפרסום מאז קום המדינה

גידול ריאלי של 50 אחוז החל ב־1986 בהוצאות לפירסום, והם הסתכמו ב־309 מיליון דולר והיוו שיא מאז קום המדינה. נתונים אלה מסר בני גאון, יו"ר איגוד המפרסמים.

בני גאון אמר, כי העתונות המודפסת קיבלה מכלל הפירסום נתח שהסתכם ב־132 מיליון דולר. בכך תופסת ישראל מקום ראשון בעולם בשימוש בציבור פרסום זה. מכיוון שאין פרסומת בטלויזיה.

בשנת 1986 חל גידול בולט בהיקף הפירסום בעתונות המקומית, כולל המוספים המקומיים של עתוני הערב. הושקעו בהם 34.3 מיליון דולר, והכנסתם מהפרסומת עלתה בכ־95 אחוזים לעומת השנה הקודמת. בהיקף דומה עלו שלושה אפיקי פירסום אחרים — דפוס ודיוור ישיר (104 אחוז), תערוכות וקידום מכירות (86.4 אחוז) שבועונים וירחונים (82 אחוז).

מר ברונישלב טאו, מנכ"ל איגוד המפרסמים, הסביר את הגידול בפרסומים בשלושה גורמים: כמעט חציו של הגידול בהוצאות נובע מהתיקרות הפרסומת אחרי ביטול הפיקוח הממשלתי על מחירי הפרסומת, החל מפברואר 1986. החישובים נערכים בדולרים, והיציבות במחירי הדולר השפיעה אף היא.

כן חלה האצה בפעילות השיווקית ב־1986, כאשר עשרות מפרסמים קטנים הצטרפו למעגל המפרסמים, והדבר משקף את גידול הצריכה במשק.

בקשר להאצת הצריכה במשק ציין בני גאון, כי היקף הפירסום בתחום הטלוויזיה והוידאו עלה בכ־120 אחוזים, בתחום הרכב בכ־110 אחוזים, בהלבשה ובהנעלה ב־66 אחוזים, בקוסמטיקה ובהגיינה ב־60 אחוזים, ב"דרושים" ב־52 אחוזים, לאחר ירידה של 19 אחוזים ב"דרושים" ב־1985 — ובציוד ביתי ב־50 אחוזים.

42.8 אחוזים מן הפרסומות הופנו לעתונים היומיים. מכל 100 דולר של הוצאות לפרסום בעתונים היומיים. הושקעו ב"ידיעות אחרונות" — 41 דולר. ב"מעריב" — 31, ב"הארץ" — 11, ב"חדשות" — 8, ב"ג'רוסלם פוסט" — 3 דולר, ב"דבר" — 3 ובשאר העתונים היומיים — 3 דולר בשלושת עתוני הערב הושקעו 80 אחוזים מכלל ההשקעות בפירסום בעתונות היומית.

הממשלה אישרה תקציב להחליף מיבנים דליקים

הממשלה אישרה את דרישת סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, מר יצחק נבון, להעמיד לרשות משרדו תקציב להחלפת מיבנים דליקים, המשמשים כחדרי לימוד בבתי הספר ברחבי הארץ. ההחלטה נתקבלה בניגוד לדעתו של שר האוצר ובתמיכת ראש הממשלה.

בעקבות האסון בבסיס צה"ל, שבו נשרף מיבנה טרומי על יושביו, הורה שר החינוך לערוך בדיקה לאיתור מיבני חינוך מהסוג שנשרף בצה"ל. התברר, כי במערכת החינוך קיימים 392 חדרי לימוד ומיבנים העלולים להיות דליקים (מהם 271 בצריפי פיח. ו־121 בצריפי עץ). ההוצאה התקציבית הדרושה להחלפת כל הכיתות הללו מסתכמת בכ־39 מיליון שקל.

הממשלה החליטה להענות לבקשת שר החינוך ולאפשר למשרד החינוך להחליף את המיבנים החל משנת הכספים 1988.

הממשלה קבעה כי שרי החינוך והאוצר יגבשו בתוך חודש ימים תוכנית רב שנתית לביצוע ההחלטה. (עש"ת למ"מ)

יקבי רמת הגולן קובלים על פגיעה בשמם המסחרי

תלונה נגד יקבי "אליעז" המשתמשים בשם "גולן", שהוא השם המסחרי של יקבי רמת הגולן, השמיע שמשון ולנר, מנהל יקבי רמת הגולן והגליל.

מר ולנר אמר, כי בינואר 1986 קיבל אישור מרשם הפטנטים להשתמש בשם "גולן" בנוסף לשמות "ירדן" ו"גמלא" של היינות המיוצרים ביקביו.

מנהל יקבי רמת הגולן הסביר, כי היינות המיוצרים שם הם מטיב מעולה. זאת, היות והם מגדלים זנים מיוחדים של ענבים, שמניבים יבול משופר באיכותו אבל קטן בכמותו — רבע בלבד מן הכמות המתקבלת בכרם רגיל. לפיכך, גם המחיר של יינות הגולן היה עד כה הגבוה ביותר בשוק הישראלי — 15 ש"ח לבקבוק.

הדובר סיפר, כי באחרונה קנה מנהל יקבי "אליעז", משה קוסטליץ ענבים בשם שיניו בלנק מכרם ברמת הגולן, אשר יקבי רמת הגולן סרבו לקנותם בשל איכותם הירודה.

לטענת מר ולנר, למרות שמנהל יקבי "אליעז" הבטיח, כי יקרא ליין החדש "טירת גולן", הוא קרא ליין "שטו גולן". נוסף לכך, מופיע השם של יקבי "אליעז" על התוויות של יין ה"שטו גולן" באותיות זעירות ביותר, בניגוד לכל שאר היינות, שעליהם ניתן לראות בבירור את שם היצרן "אליעז".

יין ה"שטו גולן" של "אליעז" נמכר במחיר של 17 ש"ח, גבוה ממחיר היין של יקבי הגולן.

כלכלת חוץ

שיא מדאיג בגרעון במאזן המסחרי של ארה"ב אולם שיפור הסתמן בדצמבר

ואשינגטון — ארה"ב צברה גרעון עצום של 169.8 מיליארד דולר במאזן המסחרי שלה ב־1986 אולם בחודש דצמבר חל שיפור מסויים שמסמן אולי מיפנה לטובה בשנה הנוכחית.

סיכומי הסחר לדצמבר מראים גרעון של 10.7 מיליארד דולר, ירידה ניכרת לעומת הגרעון של נובמבר, שהגיע לשיא של 19.2 מיליארד דולר.

פקידים בבית הלבן ובמשרד הסחר אמרו כי מספרי דצמבר מראים על תפנית חיובית והם מצפים לצמצומים נוספים בגרעון המסחרי ב־1987.

אחד מפקידי הממשל אמר כי יתכן והשיפור הזה יניא צירי קונגרס מללחוץ להקמת חומות מכס שיגנו על המוצר האמריקני מפני תחרות מבחוץ.

הסיכומים ל־1986 מראים כי ארה"ב צברה גרעונות שיא בקשרי המסחר שלה עם כל המדינות אתן היא סוחרת ובכל קטגוריות הסחר.

הדיפיציט עם יפאן הגיע לשיא חדש של 58.6 מיליארד דולר לעומת 49.7 מיליארד בשנה שלפני כן.

מיד לאחר מכן בא הגרעון בסחר עם השוק האירופאי המשותף שהגיע ל־26.4 מיליארד דולר כנגד 22.6 מיליארד ב־1985. בסחר עם קנדה היה גרעון של 23.3 מיליארד דולר לעומת 22.2 ב־1985.

עם גרמניה נוצר גרעון מסחרי של 15.6 מיליארד דולר (12.2) וסיכומי הסחר עם בריטניה הם 4.6 מיליארד דולר (4.3).

גידול משמעותי ביותר נרשם בסחר עם דרום קוריאה והוא הגיע ל־7.1 מיליארד דולר (4.8) ועם טייוואן 15.7 מיליארד דולר (13.1) מיליארד.

יבוא המכוניות, בעיקר מיפאן, היה גם השנה הגורם העיקרי בגרעון המסחרי הגדול, 40.2 מיליארד דולר לעומת 31.6 מיליארד ב־1985.

בבגדים נוצר גרעון של 17.7 מיליארד דולר (15.3).

נקודת האור היחידה היתה בתחום הדלק כתוצאה מירידת המחירים באותה שנה. הגרעון בתחום זה ירד ל־33.9 מיליארד דולר לעומת 47.7. (רויטר עת"ים).

ארה"ב והשוק האירופי יישבו את סיכסוך הדגנים

וושינגטון — ארה"ב והשוק האירופי המשותף יישבו ביום חמישי סיכסוך מסחרי חמור, ומנעו בשעת ספורות איום של הטלת מכסים גבוהים ביותר מצד ארה"ב על מצרכי מזון ומשקאות רבים המיובאים מאירופה, מסרו פקידים אמריקאים.

במסגרת ההסדר הסכים השוק האירופי לעשות ויתורים כדי לפצות את ארה"ב על אובדן מכירות של תירס, סורגום ודורה בשווי של 400 מיליון דולר, כתוצאה מהצטרפות ספרד לשוק האירופי אשתקד.

שר החקלאות האמריקאי ריצ'רד לינג אמר, כי ההסכם שהושג ברגע האחרון מנע מלחמת סחר בין שני הצדדים.

הנשיא רייגן איים קודם לכן להטיל מכס בשיעור של 200 אחוז על שורה של מוצרי יבוא מהשוק האירופי החל מיום שישי שעבר, אם לא ייושב הסיכסוך. ואילו השוק האירופי איים לגמול בהטלת מכסים גבוהים על מוצרים אמריקאים.

אנשי מסחר אירופיים אמרו לפני ההסדר, כי המכסים האמריקאים היו הורסים את תעשיית הג'ין הבריטית ואת תעשיות היין, הברנדי, והגבינות של צרפת. (רויטר עתי"ם).

שיא בתיירות לקפריסין ב־1986

ניקוסיה — עליית שיא נרשמה בתיירות לקפריסין ב־1986 על אף החששות מהתקפות טרוריסטים באיזור המזרח התיכון — נמסר כאן.

פקידי משרד התיירות אמרו כי לפי סיכומים ראשונים באו ב־1986 984,057 תיירים לקפריסין אשר הוציאו שם 520 מיליון דולר, בהשוואה ל־921,575 ב־1985.

התיירים מבריטניה היוו 32 אחוז מן המספר הכולל לעומת 21 אחוז בשנה שלפני כן.

ההכנסות מן התיירות עלו על ההכנסות בחקלאות, בתעשיה ובמחצבים גם יחד, מסרו גורמים כלכליים באי. (ע"ר).

האבטלה בצרפת-לשיא חדש

פאריס — האבטלה בצרפת הגיעה לשיא חדש בסוף שנת 1986, על אף המאמצים שנעשו על ידי השלטונות ליצור משרות חדשות.

הנתונים שפורסמו על ידי משרד העבודה המכון הלאומי לסטטיסטיקה מראים כי בסוף חודש דצמבר היה מספר המובטלים 2.57 מיליון נפש, ב־5.5 אחוז יותר מהמספר שנרשם בסוף שנת 1985.

שיעור האבטלה המתואם לתנודות עונתיות עלה עד 10.7 אחוז מכלל כוח העבודה בסוף חודש דצמבר. זה שיעור אבטלה מן הגבוהות ביותר בקהיליה האירופית. (ע"ר).

הזלוטי הפולני פוחת ב־17 אחוז

ורשה — החל מאתמול פוחת ערכו של הזלוטי הפולני בשער של שבעה עשר אחוז לעומת הדולר האמריקאי והרובל הסובייטי — על כך מסרה סוכנות הידיעות הפולנית הרשמית.

הוראה למנוע

(המשך מעמ' ג')

"למחרת ז.א. ביום השבת בשעות הבוקר הופיעה משאית של העיריה עם מפקח יהודי — כך מוסרים לי השכנים, סילקו את הערימה וניקו את השטח, כנראה שלכבוד הופעתם של ראשי העיריות הנ"ל רצו להראות להם עד כמה חיפה היא עיר נקיה".

בשאילתה הוא שואל 1) ככבוד השבת וכבוד ראשי העיריות — מה עדיף? 2) האם אי אפשר היה לסלק את הערימה הנ"ל בימי חול? 3) מי אחראי להעסקת המפקח היהודי הנ"ל?

לעצם קיום המופע הנ"ל בתיאטרון העירוני, שהיה כרוך בחילול שבת — כרטיסי כניסה אמנם לא נמכרו בקופות התיאטרון אלא בפנים התיאטרון — זה נוגד את ההסכם הקואליציוני בנושא שמירת הסטטוס־קוו בענינים דתיים, קובע המתלונן.

הועמדו לדין על שלא שלחו ילדים ללמוד

הורי שלושה תלמידי בי"ס יסודי, שלא דאגו ללימודיהם הסדירים, נתבעו לדין בבית המשפט בבני ברק.

בכתב התביעה שהוגש ע"י היועה"מ של העיריה, נטען, כי ההורים לא נקטו צעדים לשיגור התלמידים לביה"ס.

לעומת זאת, הסבירו ההורים כי בשל בעיות משפחתיות ואישיות, נמנעו משיגור הילדים לבתי־הס.

השופט, דן ארבל דחה את טיעוני ההורים והורה להם להחזיר את הילדים לביה"ס, ואף קנס חלק מהם. הוא הוסיף, כי סירוב לפס"ד עלול להביא להטלת עונשי מאסר בפועל עליהם. בעקבות זאת, חזרו שניים מהתלמידים לספסל הלימודים, ולשלישי — נעשים מאמצים לסידורו בתיאום עם כל הגורמים. (עתים).

בודקים עדויות על הימצאות נמרים בגולן ובגליל

החברה להגנת הטבע בודקת עדויות על הימצאותם של נמרים בגולן ובגליל.

כתב עתי"ם שלמה חדד מוסר, כי באחרונה הצטבר מידע רב במשרדי החברה ובו מסרו כמה אנשים כי זיהו נמרים. אחד המזהים, משה רבינוביץ, צפה בנמר בדרום לבנון, סמוך לכפר מיס אל־ג'בל. "הנמר היה במרחק 500 וראיתיו במכשיר לראיית לילה", סיפר האיש.

עד־ראיה נוסף, שמעון לביא, סיפר כי צפה בנמר ליד החרמון. אנשים אחרים, חלקם חיילים, דיווחו כי ראו נמרים ליד חמת גדר. גשש שבדק את המידע אישר כי העקבות בשטח הן של נמרים.

בחברה להגנת הטבע אומרים, כי עד כמה שידוע נעלמו הנמרים באזור הצפון בשנות ה־60, וזו הפעם הראשונה שמתקבל מידע רב על הימצאות נמרים בצפון.

בחברה בודקים את המידע ועדיין לא קבעו אם הוא מהימן, אם לאו. (עתי"ם)

שוחררו כל הכורדים שנחשדו בהשתתפות ברצח אולוף פאלמה

שטוקהולם, — המשטרה השבדית נאלצה לשחרר 3 כורדים, שנחשדו בהשתתפות ברצח ראש ממשלת שבדיה אולוף פאלמה.

כאשר הובאו השלושה בפני שופטים־חוקרים לצורך השלמת הצעדים הפרלמינאריים להעמדתם למשפט, הורו השופטים לשחרר שנים מבין השלושה והשלישי שוחרר אף הוא על ידי התביעה בגלל העדר הוכחות.

ביקורת חריפה נמתחה על ידי הציבור על מפקד המשטרה הנס הולמר. מנהיגי האופוזיציה תובעים עתה לערוך חקירה של המוסדות המדיניים בפרשת המירדף אחר הרוצחים של ראש ממשלת שבדיה. המשטרה הואשמה בכך שהקדישה את רוב זמנה למריבות פנימיות במקום לעסוק בעיקר — גילוי הרוצחים.

בינתיים נמסר מניו־דלהי, כי הגב' ליזבט פאלמה אלמנתו של ראש ממשלת שבדיה שנרצח ב־28 לפברואר 1986 קיבלה את פרס השלום על שם נהרו, שהוענק לבעלה המנוח. פרס זה נועד לאנשים התורמים תרומה נכבדה להבנה בין העמים.

● תת אלוף דורון רובין יתמנה ביום שישי ה־30 בינואר 1987, לראש מחלקת ההדרכה במטה הכללי ויועלה לדרגת אלוף. תת־אלוף דורון רובין, בא במקומו של אלוף יצחק מרדכי, שנתמנה ב־24 באוגוסט 1986 לאלוף פיקוד הדרום.

● על מנת להקל על המשתכנים החליטה הנהלת בנק טפחות להקטין את שיעור הריבית על ההלוואות החופשיות שינתנו החל מ־1.2.87 ל־12.25% לשנה, לעומת ריבית של 12.5% שהחלו לגבות בנקים אחרים.

הסתדרות אגודת ישראל סניף בני־ברק

ברכת מזל טוב חמה ולבבית לידידנו ואוהדינו שהשמחה במעונם

להרב הגאון **משה לנדא** שליט"א רב ואב"ד בני־ברק	להכנס בנו בעול המצוות
להרה"ח **ישראל דוד קוזלובסקי** הי"ו ולבנו הרה"ר **אברהם משה קוזלובסקי** הי"ו	לנשואי הנכד הבן
להרה"ר **אליהו דרייפוס** הי"ו	להולדת הבן
להרה"ר **מרדכי שטרן** הי"ו	להולדת הנכד
להרה"ר **משה פרידמן** הי"ו ולחתנו הרה"ר **זאב דב גרינבוים** הי"ו	להולדת הנכדה הבת
להרה"ר **ראובן וידיסלבסקי** הי"ו	להולדת הנכדה
להרה"ר **משה יהושע אבוביץ** הי"ו	להולדת הנכד
להרה"ר **הלל לוינסון** הי"ו ולחתנו הרה"ר **משה רוט** הי"ו	להולדת הנכדה
להרה"ר **זבולון כלפה** הי"ו	להולדת הבן
להרה"ר **יוסף פרטוס** הי"ו	להולדת הבת
להרה"ר **נתן בן סניור** הי"ו	להולדת הבת
להרה"ר **חיים קורניק** הי"ו	לנשואי הבת
להרה"ר **משה כהן** הי"ו	לנשואי הבת
להרה"ר **יוסף זיידורף** הי"ו ולבנו הרה"ר **שמעון זיידורף**	להולדת הנינה הנכדה
להרה"ר **ישראל פוזנר** הי"ו חבר מועצת הסניף	לנשואי הבת
להרה"ר **יהודה שפורן** הי"ו חבר מועצת הסניף	לנשואי הבת
להרה"ר **שמואל הלל חרש** הי"ו ולחתנו הרה"ר **אברהם מרדכי שוירץ** הי"ו	להולדת הנכדה — הבת
להרה"ר **זיסמן ציטרנבוים** הי"ו ולבנו הרה"ר **דוד ציטרנבוים** הי"ו	להכנס הנכד הבן בעול המצוות
להרה"ר **פייבל גרוס** הי"ו	לנשואי הנכדה
להרה"ר **דוד רוזנטל** הי"ו	לנשואי הבן
להרה"ר **יוסף רוזנטל** הי"ו	להולדת הנכד
להרה"ר **אפרים גרינבלט** הי"ו	להולדת הנכדים
להרה"ר **גרשון פרידמן** הי"ו	להולדת הבן
להרה"ר **משה ביבלה** הי"ו	לנשואי הבת
להרה"ר **ברוך מרנשטיין** הי"ו ולבנו הרה"ר **יעקב מרנשטיין**	להולדת הנכדה
להרה"ר **זליג פיק** הי"ו	להולדת הנכד
להרה"ר **יחזקאל אייזנברג** הי"ו	לנשואי הבן
להרה"ר **יצחק מרדכי מושקוביץ** הי"ו	להולדת הבת
להרה"ר **משה רוזנטל** הי"ו ולבנו הרה"ר **ישראל רוזנטל** הי"ו	להולדת הנכדה
להרה"ר **בנימין טננבוים** הי"ו	להולדת הנכדה
להרה"ר **משה יוסף שכטר** הי"ו ולבנו הרה"ר **אברהם מרדכי שכטר** הי"ו	להולדת הנכד הבן
להרה"ר **ירחמיאל וסרמן** הי"ו ולחתנו הרה"ר **אברהם יוחנן גולדברג** הי"ו	להולדת הנכדה הבת
להרה"ר **שמחה פרידמן** הי"ו ולבנו הרה"ר **משה צבי פרידמן** הי"ו	להולדת הנכדה הבת
להרה"ר **שמואל שולמן** הי"ו	להכנס בנו בעול המצוות
למשפחת **שכטר** תחי' ולבנה הרה"ר **אפרים שכטר** הי"ו	להולדת הנכד הבן
למשפחת **גבריאלוב** תחי' ולבנה הרה"ר **יחיאל גבריאלוב** הי"ו	להולדת הנכדה הבת

לוח המודיע

דירות ובתים

ירושלים

למכירה

★ ברמות 04, דירות בנות 3,3½ 4.5 משכנתאות לבעלי חסכון בר־מצוה ומח"ל ללא תווך "ישרש" (02)224778

★ 2־כשלושה ק"ק ע"י ארזי־הבירה + הסקה מרכזית 45,000 "תווך־גאולה" (02)280173

★ בהזדמנות!! 3 במקור ברוך חדשה + כותים 3½ בסנהדריה מפוארת ק"ב + כיורים (02)287174

★ במקניין 3 + הול, מטופחת דרום מערב (02)859112 בערב

★ במ"ג סמוך למטרסדורף דירת 3 מסודרת ארונות קיר + דוד"ש (02)522656

להשכרה

★ 2½ משופצת בשכון אגודה לדוברי אידיש בלבד, לתקופה ארוכה (02)631983

בדמ"פ

★ 3 גדולים חד קומתי בבית ישראל טעון שיפוץ 28,000 "תווך־גאולה" 280173

עבודה

★ דרושה מוכרת בגיל ביניים לחנות "חבקוק" מלכי־ישראל 14 ירושלים

★ למוסד ילדים חרדי דרושה מורה לשעור־עזר בין 12.00־2.00 (02)631074

★ עוזרת לגננת התפנתה לפנות למס' טלפון (02)825491

★ דרושות קופאיות לצרכניה באזורי־הבירה טלפון (02)825270

★ דרושה קופאית לצרכניה לפ־נות (02)663263

מכירות

★ למכירת בגדי נשים ספורטיביים ב־50% הנחה כמו"כ בגדים אלגנטיים (לחתונות) לפי מידה ובהזמנה טלפון 02־246312

★ היום ומחר סריגים חולצות יפהפיים למעבר במחירים מפתיעים 7־10 בערב ירושלים 49 כ' דירה 7 בני ברק

טבעונות

★ (פסל?) "תפוחץ" למשפחות ברוכות ילדים בהכשר מיוחד (02)867910 והובלה חינם

נקיון ופוליש

★ "המנקים", פוליש ונקיון במבצע!!! הזמנת פוליש, שלם בשני תשלומים!!! (03)310030

★ שרותי נקיון ואחזקת נקיון כללית לישיבות, לתלמודי תורה, למשרדים ולבתים (03)790260

הודעות

הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב מטה יהודה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 (להלן החוק)

ניתנה בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי: שאול הרצל הגיש להועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב מטה יהודה (להלן הועדה) בקשה להקלה בקו בניין צדדי במקום 4 מ' 2.70 ללא פתחים ובקו בניין אחורי במקום 6 מ' 5.40 במגרש ... 360 ... 2 ...

...

כל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מרדכי כהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א

עירית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)

בנ/792/86

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר פנחסי יצחק הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בגוש 554 חלקה 503/3 ברחוב מבוא הדר 19 בירושלים והיינו: בנית מחסן בגודל של 20 מ'.

את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00־14.00

אברהם כחילה
מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

נרשמו לנישואין

בלשכת הרבנות פתח תקוה

...

בלשכת הרבנות ראש העין

...

לוח היום

בס"ד יום ב' פ' בא
ב' שבט מ"ז
הדף היומי בבלי: בבא מציעא ט"ו
ירושלמי: כתובות ל"ח
משנה יומית: טהרות ח, א־ב
הלכה יומית: או"ח רפח, ב־ד

סוף זמן

קריאת שמע	8.25
תפילת השחר	9.32
שקיעת החמה	5.17

מחר

עלות השחר	4.58
נץ החמה	6.28

קול הדף

לשמיעת השעור בדף היומי טל. 02 — 243121 02 — 241112. השעור מתחיל בכל תחילת שעה.

תורנות בתי מרקחת

ירושלים: מרפאת רחמה רח' הנביאים 28
תל־אביב: לב העיר רח' אחד העם 69, תקומה — קופ"ח מכבי רח' התקומה 36, יפו.
בני־ברק: הירשביין רח' רבי עקיבא 11
חיפה: יבנה רח' אבן סינא 7
הקריות: הרמן רח' סמטת מרדכי ק. מוצקין
פתח־תקוה: אסותא רח' ברון הירש 21
נתניה: קופ"ח כללית רח' ברודצקי 31
אשדוד: קופ"ח לאומית
רחובות: כללית רח' בני משה
שעות הפתיחה של בתי המרקחת מוגבלות בדרך כלל עד 10 בלילה.

תורנות בתי חולים

ירושלים: ביקור חולים — ילדים, שערי צדק — כירורגיה, משגב לדך — נשים, הדסה עין כרם — שאר המחלקות.

המודיע
עתון יומי — ירושלים
המו"ל: הסתדרות אגודת ישראל
העולמית — הועד הפועל
העורך הראשון: ר' י"ל לוין ז"ל
איזור התעשיה מקור ברוך
רח' יהודה המכבי 9
טל. 539255-8 ★ ת.ד. 1306
דפוס "הדר", בע"מ
הופעה: ירושלם משש
סניף ת"א: אלנבי 132, ת"ד 1869
טלפון 624353
בשעות הערב: טלפון 614950
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות וסגנונן
סוכנות בארצות־הברית:
R. LICHTENSHTEIN
324 Ave. I
Brooklyn, N.Y. 11230
U.S.A.

هكذا من الأصل

בג"צ פסק שהנער שהוצא בידי הוריו מישיבה בבני־ברק יישאר בידיהם

אולם צו עיכוב היציאה מהארץ יהיה בתוקף 7 ימים כדי לאפשר לאחותו להגיש לבית המשפט המחוזי בקשה לקבלת אפוטרופסות עליו

בג"צ פסק כי הנער בן ה־16 שהוצא על ידי הוריו מישיבה בבני ברק, יישאר בידי ההורים. בכך דחה את עתירת ההביאס קורפוס, שהגישה אחותו של הנער ביום ה' האחרון לבג"צ.

בג"צ פסק עוד כי צו עיכוב היציאה מהארץ שהוצא נגד הנער יישאר בתוקף למשך 7 ימים ובתוך תקופה זו תוכל האחות להגיש לבית משפט המחוזי בקשה לצו אפוטרופסות על אחיה.

כזכור הוגשה העתירה על רקע חזרתם־בתשובה של שלושת ילדי המשפחה — הבת העותרת, אחותה והבן הקטין נשוא־העתירה — למורת רוחם של ההורים.

המדובר בנער בן 16 הלומד בישיבת תפארת תורה. לדברי עתירתה של האחות אולץ הנער בידי הוריו להיכנס למכוניתם, שם הזריקו לו זריקת טישטוש וניסו להמריא עמו לאוסטריה. בעקבות תלונה שהגישו רבני הישיבה והמשטרה, אותרו הנער והוריו זמן קצר לפני שעמדו לעלות למטוס. אחותו הגישה עתירה לבג"ץ ובו היא ביקשה מבג"צ להורות להורים להשיבו לישיבה. הנער טען אף הוא כי אולץ ע"י אביו להכנס למכוניתו לאחר שאיים עליו.

אחותו של הנער הגישה לבג"צ תצהירים אחרים של עדי ראיה שהכחישו בהורים המעלים בכח את בנם למכוניתם. ראיתי גבר מכה נער מחוץ למכונית מול ביתי ורצה להכניסו בכוח למכונית. הנער בכה רצעק אני לא רוצה, הם היכו אותו בכוח. מצהיר עד הראיה מבני ברק.

עדת ראיה אחרת טענה בתצהיר: הילד הוכנס בכוח למכונית, הושכב על גבו במושב האחורי, הגבר נלחם עימו קשות, הגבר נשען על הילד והרביץ לו באכזריות. האישה נכנסה למכונית והתישבה עליו, הרביצה ונילחמה איתו. הנהג הלך למושב הנהג והתניע את הרכב. בינתיים הגיעו שלושה אנשים מכיוון הישיבה. ניסו לעצור את הרכב אך הוא נסע וכמעט דרס שניים מהם, נטען בתצהיר.

לאחר שבג"צ קבע כי הנער יישאר אצל הוריו פרץ אביו בבכי של התרגשות. "שוטפים לילד שלי את המוח, לא מוכן לאבד את בני, לאחר שבנותי הלכו לאיבוד על ידי החרדים. אני לא מוכן לוותר על הילד". אמר האב בשיחה עם עיתונאים לאחר הדיון המשפטי.

בחודש ינואר ספגה הממשלה סך של 591 מיליון ש"ח

היתרות ירדו ב־1 מיליון דולר

מאת סופרנו הכלכלי

בחודש ינואר ספגה הממשלה סך של 591 מיליון ש"ח. בפעילותה היוצרת עודפי ביקוש במשק, ספגה הממשלה סך של 274 מיליון ש"ח. גיוס ההון נטו, כולל תשלומי ריבית, הסתכם בספיגה של 317 מיליון ש"ח (בסכום זה כלול סך של 24 מיליון ש"ח שהם פדיונות של אג"ח ממשלתיות ע"י בנק ישראל והוא מגדר משכנות כלכלית).

הוצאות הממשלה בחודש ינואר היו נמוכות בכ־7% מהרמה החדשית הממוצעת בתחילת שנת התקציב. רמת ההכנסות דומה לרמה החודשית הממוצעת מתחילת השנה.

גיוס ההון כולל את המרכיבים הבאים: ספיגה בשוק ההון בסך של 247 מיליון ש"ח, גיוס הון באמצעות מלווה קצר מועד בסך של 67 מיליון ש"ח וקבלת אשראי בסך של 3 מיליון ש"ח.

יתרות מטבע חוץ של ישראל ירדו בחודש שעבר ב־1 מיליון דולר. בסוף החודש הסתכמו היתרות ב־40152 מיליארד דולר. חוגים כלכליים מסרו אמש כי לאחר הפיחות, העבירו יצואנים תמורות יצוא לישראל צעד זה הקטין את הירידה ביתרות.

פצוע תאונה מת מפצעיו

ריצ'ארד בן זיקרי (26) מאשדוד, שנפצע קשה בתאונת הפגע וברח שהיתה בשבת בתל אביב, מת מפצעיו במוצאי שבת בבית החולים איכילוב.

הנהג, החשוד בגרימת תאונת הדרכים, נעצר כזכור במחסום דרכים שהציבה המשטרה בבית ליד. (עתי"ם)

9 נפצעו בהתפוצצות

(המשך מעמוד ראשון)

אחד במצב קשה, שלושה במצב בינוני והשאר פצועים קל. רוב הפצועים סובלים מפגיעות בגפיים ומרסיסים בכל חלקי הגוף. הפצוע קשה נותח ברגלו.

המטען התפוצץ מתחת לכסאו של הנהג, משקלו היה קטן אך הוא גרם לאוטובוס נזק רב, הנאמד כרבבות שקלים. הבוקר תתכנס מזכירות אגד כדי לדון בלקחי המקרה.

רוב הפצועים באוטובוס סיפרו, כי לאחר הפיגוע לא היתה כל בהלה. הנוסעים לא הבינו בהתחלה מה קרה. אך גם כאשר הבינו שהתפוצץ מטען חבלה נשמעו להוראות, לא ניסו לקפוץ מהחלונות ולא פרצו בצעקות היסטריות.

על הפיגוע באוטובוס סיפר הנהג עמנואל לרמן, בן 30 מירושלים: "שמעתי פיצוץ ונזרקתי מהכיסא ימינה. הרגשתי שהרכב סוטה שמאלה וככל הכוח ניסיתי להחזירו למסלולו. השימשה הקידמית התנפצה וכאשר הבנתי כי קרה משהו, פתחתי את הדלת הקדמית בכוח".

נהג האוטובוס נפצע קל בידו וברגליו מרסיסים. לדבריו ערך סריקות בטחוניות באוטובוס פעמיים: בפעם הראשונה כאשר הגיע מירושלים לתחנה המרכזית בחיפה כקו מאסף. סריקה שניה ערך לפני צאתו בדרכו לירושלים בשעה 9.37. עוד ציין הנהג, כי בדרכו מירושלים לחיפה נבדק אף על ידי אנשי הבטחון של נמל התעופה בן גוריון ולא נמצא דבר.

נוסעת באוטובוס, נחמה הכהן, בת 46 מחיפה, סיפרה: "ישבתי בספסל השני בצד ימין ליד החלון. הייתי בדרכי לעבודה בסוכנות היהודית בירושלים. האוטובוס יצא מוקדם יותר, בשעה 9.37 במקום בשעה 9.45 שמעתי "בום" נוראי, החזקתי באזני ובראשי וראיתי כיצד השמשה הקדמית התנפצה לרסיסים. נהג האוטובוס האט והצליח להחנות את האוטובוס בצד ימין".

הנוסעת נפגעה בעור התוף ואושפזה בבית החולים "הלל יפה" בחדרה.

חברת "אגד" דאגה לארח את כל נוסעי האוטובוס בסניף החברה בחדרה.

אש"ף טוען לאחריות לפיצוץ באוטובוס

תוניס — אש"ף טען לאחריות לפיצוץ שהיה אתמול באוטובוס בין חיפה לירושלים, בהודעה של הספקדה הכללית של הכוחות הפלשתיניים שפורסמה בתוניס.

הודעה זו, שנתקבלה כביטול מ"פלשתין הכבושה". ציינה כי קבוצה מיוחדת הטמינה פצצות השהיה "באוטובוס צבאי ישראלי", והפיצוץ פגע ב"מספר חיילים של האויב והשמיד חלק גדול" של הרכב.

ההודעה הוסיפה כי חומרי הנפץ הוטמנו באוטובוס בעת חנייתו ב"תחנה צבאית" של חיפה, והתפוצצו ברגע שהרכב נסע ליד העיר חודיירה (חדרה). (ע"צ)

מומלץ להרוס מאות בתים שניבנו ע"י ערבים שלא כחוק

הממשלה דנה במצב השורר בתחום זה

מאת סופרנו המדיני

הממשלה החלה אתמול לדון בבעיית הבניה הבלתי חוקית בישובי הערבים, בעקבות דו"ח ועדת מרקוביץ, המשנה למנכ"ל משרד הפנים, לפיו נבנו אלפי בתים ללא כל רשיון ומתוך פגיעה בתוכניות בנין ערים. בתים רבים נבנו על גבי כבישים ומגרשים המיועדים למוסדות צבור.

לגבי מאות בתים הוצאו כבר צוי הריסה ע"י בתי המשפט וכל הערעורים נדחו, אולם בתקופת כהונתו של פרס. כראש הממשלה. כאשר ויצמן טיפל בעניני המיעוטים, הוציא שר המשטרה ח. בר־לב הוראות להימנע מביצוע צוי הריסה לגבי בתים שנבנו בניגוד לחוק.

ועדת מרקוביץ המליצה להשלים עם מאות בתים שנבנו ללא רשיון ואולם לגבי הבתים שניבנו על גבי כבישים וכו' תבוצע הריסה לפי החוק. הדיון בהמלצת הועדה יימשך באחת מישיבות הממשלה הקרובות.

רופאים באסיפת החברה הישראלית להרדמה:

כ־30 מקרי מות קורים בישראל מידי שנה כתוצאה מהרדמה

כ־30 מקרי מות קורים בישראל מדי שנה, כתוצאה מהרדמה המבוצעת לצורך ניתוח. עובדה זו גילה ד"ר ערן גלר מנהל מחלקת הרדמה בביה"ח איכילוב בתל אביב.

הד"ר גלר אמר זאת באסיפה של החבה הישראלית להרדמה, בה מאוגדים הרופאים המרדימים מבתי החולים בארץ שנערכה ביום ר בבית הרופא בתל אביב.

ד"ר גלר מסר, כי לפי הוראת מנכ"ל משרד הבריאות הוא בודק כל מקרה מוות כתוצאה מהרדמה.

ד"ר גלר קרא לרופאים המרדימים לנקוט בצעדים, כדי לשפר את המצב. נוכח ריבוי מקרי המוות.

פרופ' יואל דונחין מביה"ח "הדסה" בירושלים אמר. כי רמת המרדימים היא נמוכה מאוד. כאחד הבוחנים, החבר בועדות הבחינה. הוא מכיר את המצב מקרוב והוא נתקל במקרים שהמתמחים אינם יודעים להשיב אפילו על דברים בסיסיים.

ד"ר גבריאל גורמן מביה"ח "סורוקה" בבאר שבע תקף את הועד היוצא שלדבריו לא עשה מספיק לטובת המקצוע. הוא הוסיף, כי רוב המרדימים בחוץ לעזוב במקצוע זה מחוסר ברירה אחרת.

הוא הוסיף. כי זהו מקצוע קשה מאוד ורמת השכר בו נמוכה. המקצוע מוכר אמנם כמקצוע מיוחד, אולם התוספה המקצועית הניתנת היא מגוחכת: 97 ש"ח לחודש. למרדים אין כמעט אפשרויות לפרקטיקה פרטית, הוסיף.

ד"ר מרק טברוסקי מנהל מחלקת הרדמה וטפול נמרץ בביה"ח בצפת אמר, כי המרדימים הם קרבן של שיטת הרפואה בארץ, המאפשרת לבצע פרקטיקה פרטית בבתי חולים ציבוריים.

הוא טען, כי זה זמן הוא מתריע על המצב וציטט מאמר שפירסם בחוברות על דיוני הכנס הבינלאומי ה־13 של המרדימים מאוקטובר 1983. שם נאמר: "רופאים מרדימים בארץ רוצחים יותר אנשים מאשר המחבלים בגבולות המדינה".

הכנס היה סוער ביותר באסיפה נבחר ועד חדש ובו 9 חברים והוטל עליו לנקוט בצעדים, כדי לשפר את מצב המקצוע. (עתי"ם).

לא צפוי משבר

(המשך מעמוד ראשון)

השלום. ממשלת האחדות קיימת בתוקף המציאות בכנסת, ששום ממשלה אינה יכולה לרכז סביבה את הרוב הדרוש לקיים ממשלה מצומצמת — טען — אולם אם לא תושג הסכמה מינימלית לאפשר פעילות מדינית, אין טעם להמשך קיומה של הממשלה "ישראל חייבת ליזום מהלכים ולהוכיח לעולם כולו את רצונה לשלום, וגם אם בשלב ראשון לא תושג התקדמות, על ישראל להמשיך ולהתמיד במאמציה לקידום השלום", אמר.

בין היתר טען השר שחל, כי בביקורו במצרים היתוה לפני מר באראק, נשיא מצרים, את הסכמת ישראל לועידה בין לאומית, בהתאם לתנאים שהותוו ע"י מר שמעון פרס, הוא דיווח על כך לממשלה בשעתו וגם לשר החוץ בשעתו יצחק שמיר, הן בכתב והן בעל פה, ולא קיבל כל תגובה, כלומר שהצעתו היתה בסמכות וברשות ואין כל מקום לסגת מעמדה זו.

סופרנו המדיני מציין, כי כל עוד הדברים לא הגיעו לכלל מעשה, ושום מדינה ערבית חוץ ממצרים, אינה מוכנה עדיין להצהיר פומבית על נכונותה להשתתף בועידה בין לאומית בתנאים המוצעים ע"י ישראל, לא יהיה משבר, הצדדים יתבצרו בעמדותיהם המנוגדות שר החוץ, פרס, ימשיך לתמוך בכינוס מגעים עם חוסיין, ואילו שמיר ימשיך להצהיר על הסתייגותו.

7 משפחות מסורבות עליה הגיעו אתמול לישראל

7 משפחות מסורבות עליה הגיעו אתמול לישראל, ביניהן שלושתיים אסיר ציון לשעבר, משפחת ורציקי ממוסקבה, ומשפחת זוכם מויניצה. השנים האחרונים ילדים לאימהות הבר יצגות ב"ועד אימהות למען חופש" שבהסתות המועצה הציבורית.

בוריס וינרמן מלנינגרד, פעיל עליה ומורה לעברית הגיע אתמול בערב לישראל. במסיבת עתונאים שקיימה המועצה הציבורית בשדה התעופה לרגל הגעת העולים ציין מזכ"ל המועצה חיים צ'סלר כי החודש יצאו את בריה"מ 92 יהודים בלבד. מספר זעום המצביע על כך כי אין שינוי ממשי בהצהרותיה של בריה"מ בדבר הקלה בתנאי ההגירה.

העולים ביקשו להדגיש את חומרת המצב שנוצר עקב התקנות החדשות והסבירו כי מעתה לא יוכלו יהודים הרוצים לשוב אל מולדתם — ישראל לעשות זאת נוכח העובדה שהתקנות החדשות מדברות רק על איחוד משפחות וגם זה אך ורק אם יש קרובים מדרגה ראשונה בארץ.

את הבאים קידמה המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ חה"כ גאולה ארד העומדת בראש ועד אימהות למען חופש. (עש"ת)

תושבי ספסופה סגרו את הישוב מאימת ההוצל"פ

תושבי מושב ספסופה במרום הגליל סגרו את יישובם מאימת אנשי ההוצאה לפועל.

אנשי ההוצל"פ ביקרו בישוב ביום ששי וביקשו לעקל רכוש מהמזכירות. במקרה נמצאו המשרדים נעולים והם נמנעו מלפרוץ אותם והשאירו פתק למזכיר המושב, שמעון קדוש, כי יחזרו ביום א'. הישוב נערך לקדם אותם וסגר את המושב מכל עבריו.

"הם לא יכנסו לכאן ולא יעקלו כלום", הזהירו חברי המושב.

מושב ספסופה חייב כ־3 מליון דולר וכמה גופים מנהלים נגדו הליכים משפטיים, ובראשם בנק הפועלים. במושב אומרים כי גם אם יעקלו את רכוש המזכירות אין בזה כדי לכסות את החוב הכבד הכלתי הגיוני, ועל הממשלה ועל הרשויות למצוא פתרון של קבע לבעיית הכבדות המעיקות על כל המושבים.

בסופו של דבר לא הגיעו למקום אנשי ההוצאה לפועל. (עתי"ם).

סיכויים לבחירת קוברסקי לתפקיד מבקר המדינה

המערך ביטל מגעי תאום עם הליכוד

השר חיים קורפו, שהוטל עליו ע"י ראש הממשלה וממלא מקומו לטפל יחד עם השר משה שחל בחיפוש מועמדים מוסכמים לתפקיד מבקר המדינה, הביע מורת רוחו נגד השר שחל שביטל את ישיבת הפגישה שנועדה לדיון בענין זה, ללא כל סיבה.

מאידך הודיע השר קורפו כי אם הפגישה עם שחל לא תיערך בשעות הקרובות יודיע לראש הממשלה כי המערך מתחמק מדיון זה אם כי הוצעו לו כמה מועמדים שלדעתו הם ראוים לתפקידם, אין איפוא ברירה טען קורפו אלא להביא את הנושא לדיון בפני ועדת הכנסת גם ללא הסכמה מוקדמת בין שתי המפלגות הראשיות.

לדעת משקיפים מדיניים יש סיכוי למר חיים קוברסקי. מועמדו של הגוש הדתי והליכוד, לתפקיד זה לקבל את רוב הקולות, בוועדת הכנסת, העשויה להתכנס ביום שלישי לבחור את מבקר המדינה.

ועדת הסנט תבקש לעיין ברישומיו הפרטיים של רייגן

וושינגטון — ועדת הסינאט החוקרת את מעורבות הבית הלבן במשלוחי נשק מודיים לאיראן ולמורדי ניקאראגואה, תבקש כנראה לעיין ברשימות הפרטיות של הנשיא רייגן, כתב אתמול ה"וושינגטון פוסט".

העתון מסר, כי ראש הסגל של הבית הלבן, דונאלד ריגן, הודיע בישיבה סגורה של ועדת הבינון של הסינאט. בחודש שעבר, כי הנשיא כותב יומן כדי לעזור לו לחבר את זכרונותיו.

חבר הוועדה, הסינאטור ויליאם כהן הרפובליקאי, סבור, כי רשימות אלה עשויות לכלול פרטים על פרשת איראן ומורדי ניקראגואה, והוא יבקש לעיין בהן.

שני בתי הקונגרס הקימו ועדות כדי לחקור את משלוחי הנשק והעברת כספים למורדים.

העתון ציין כי הדבר דומה להקלטות שהיו בידי הנשיא ניקסון, ואשר בית המשפט העליון הורה לו למסור אותן לבית המשפט שחקר את שערוריית ווטרגייט.

מקורות בבית הלבן אמרו, כי הנשיא תכופות רושם לעצמו רשימות בכתב ידו, ומוסר אותן למזכירו לשם העתקה.

הבית הלבן הסכים עד כה למסור מסמכים, שפי שדרשו הועדות השונות החוקרות את פרשת איראן. (ע"ר וע"צ)

הפרות סדר ברצועת עזה על רקע מות הנער ביום ה'

פועל מרפיח נפצע מירית ישראלי שניסה להחלץ מחבורת פורעים

הפרות סדר מלוות בהפגנות תלמידים. הסימת כבישים והבערת צמיגים — אירעו אתמול ברצועת עזה.

באחד המקרים נורה עובר אורח ברפיח ונפצע קל, בעת שאזרח ישראלי ניסה להימלט מחבורת נערים שזרקה אבנים לעברו וניפצה את שמשת הרכב שבו נסע. לקראת שעת סיום הלימודים בבתי הספר התיכוניים ברצועה בצהרים, שבו התלמידים לבתי הוריהם והמהומות שככו. מאז הצהרים שורר שקט בערי הרצועה.

כבר משעות הבוקר החלו הפרות סדר בעזה ובחאן יונס, על רקע הריגתו של תלמיד התיכון אחמד אל אסטל, בן 15 מבית ספר "חאן יונס", כזכור נורה התלמיד ביום ה' על ידי שוטרי משמר הגבול, תוך כדי בריחתו ממעצר.

מחסומי אבנים הוצבו במקומות שונים ברחובות שתי הערים וצמיגים הובערו במקומות שונים. תלמידים מבית הספר "פלנציה" נעצרו על ידי כוחות הבטחון. במהלך הפגנה ויידוי אבנים. התלמידים הועברו לחקירה במשטרת עזה.

בבית הספר לבנות "אחמד שויקי" בעזה פרצה מהומה עם תחילת הלימודים, כאשר אלמונים בלתי מזוהים פרצו לבית הספר וניסו להסית את התלמידות ליציאה להפגנה. התלמידות סרבו להשבית את הלימודים ובתגובה שפכו המסיתים על אחדות מהן מים רותחים. 11 תלמידות הועברו לקבלת טיפול רפואי בבית החולים "שיפא" בעיר ולמעט אחת, שחזרה כולן לבתיהן, לאחר קבלת עזרה ראשונה. זהות תוקפי התלמידות לא ברורה.

פועל בניין בן 20 מרפיח נפצע מירית כדור בירכו, תוך כדי נסיון של אזרח ישראלי לחמוק מחבורת נערים, שהקיפה את ריכבו וניסתה לפגוע בו. האזרח, תושב ישוב יהודי סמוך לרפיח, יצא מנגריה במרכז העיר, הסמוכה לסניף בנק הפועלים. תוך כדי כך הקיפה חבורת נערים את הג'יפ שלו והחלה ביידוי אבנים לעברו. נהג הג'ייפ ירה כדור אחד מאקדחו באויר והנערים נמלטו אל תוך סמטא סמוכה. מייד לאחר מכן התניע הנהג את הג'יפ וניסה להסתלק מהמקום, אך הנערים שבו מהסמטא, ידו אבנים לעבר הרכב וניפצו את שמשתו הקידמית של הג'יפ. הנהג ירה שוב 3 פעמים ואחד הקליעים פצע פועל בניין. שעבד בקירבת מקום. הפצוע הועבר לטיפול בבית החולים בחאן יונס והיהודי נעצר לחקירה במשטרה. (עתי"ם).

מובארק: נשיא סוריה ניסה לחבל בפיסגה האיסלאמית

בהתקפתו על חוזה השלום שחתמה מצרים עם ישראל ★ "יש לי תיק גדול על מגעי סוריה־ישראלי"

קאהיר, — הנשיא מובארק האשים אתמול את נשיא סוריה, האפז אל־אסד, בנסיון לחבל בוועידת הפיסגה האיסלאמית שנערכה בשבוע שעבר בכווית, בהתקיפו את מצרים על רקע התימת חוזה השלום עם ישראל.

"האפז תקף את מצרים, בעיקר כדי לאלצני להשיב ולגרור את הוועידה לנושא שולי ולגרום להתמוטטותה", אמר מובארק.

הוא אמר, כי פגישתו הקצרה עם אסד בכווית, לפני הכניסה לאולם הוועידה, היתה "מקרה גרידא", לו היה עד ראיה נשיא איחוד הנסיכויות הערביות, שייך זאיד בין סולטן אל־נהיאן.

"להצתי ידיים עם חאפז והוא הפתיעני באומרו: "אני אילחם נגדך בוועידה", אמר מובארק, כשהוא סוטה מהנוסח המוכן.

"השבתי באומרי: "אתה נלחם רק בלילה, אך אני יכול להילחם יומם ולילה בכל הנסיבות".

מובארק הוסיף, כי הציע להיפגש עם אסד בדמשק, קאהיר או כל בירה ערבית אחרת, כדי ליישב את חילוקי הדעות ביניהם.

"אך אסד ביקש ממני לבטל תחילה את חוזה השלום ואת הסכמי קמפ דייויד, כתנאי לפגישה. הסברתי ברורות, כי דבר זה לא יכול להתרחש, שכן מדובר בגורל העם המצרי".

בהמשך דיווחו על הפגישה עם אסד, אמר מובארק, כי הציע לשגר שליח כדי להכין פגישה, אך אסד הסתייג.

מובארק ציין, כי היתה זו פגישתו הראשונה עם אסד מאז מארס 1973 כאשר, בתור מפקד של חיל האויר המצרי, השתתף בשיחות חשאיות בסוריה יחד עם סאדאת, על המלחמה נגד ישראל.

"אסד אמר אז לסאדאת, כי מלחמה זו לא תפתור את בעית המזה"ת אלא רק תחייה אותה". אמר מובארק.

עוד אמר מובארק, כי אסד דחה את הצעתו להיפגש עמו בזיו דלהי, בוועידת הפיסגה של הגוש הבלתי מזדהה ב־1983.

בנאומו אמר מובארק כי הופתע לראות את אסד "תוקף ממושכות ובחריפות את מדיניות השלום של מצרים".

הוא אמר, כי התנהגות זו היא "התגרות" בעם המצרי, ו"הוא אפילו דרש כי המדינות האיסלאמיות יטילו חרם כלכלי על מצרים..."

"היה זה מתוך כבוד כלפי העם של כווית, מארח הפיסגה, ולטובת הוועידה האיסלאמית שנמנעתי מלהגיב על דברים אלה". הוסיף מובארק. הוא אמר. כי יש בידו תיק גדול על "המגעים החשודים בין סוריה וישראל". אך לא מסר פרטים נוספים על נושא זה. (ע"צ).

מובארק: אסד אמר לי שהוא רוצה לשחרר את הגולן בדרכי שלום

קאהיר — נשיא מצרים, חוסני מובארק, אמר אתמול כי נשיא סוריה, האפז אסד, הודיע לו בוועידת הפיסגה האיסלאמית בכווית, כי הוא רוצה לשוב ולזכות ברמת הגולן בדרכי שלום.

"הוא אמר לי, כי הוא מעונין בפתרון בדרכי שלום, ואמרתי לו: נשב ונשוחח ונפיק תועלת מקשרי מצרים עם ישראל". אמר מובארק בנאום ששודר במצרים לרגל "יום המשטרה".

כידוע, סוריה סירבה עד כה לנהל מו"מ ישיר עם ישראל. (ע"ר)

• פאריס — המתימטיקאי היהודי הסוביטי אלכסנדר יופה, שפתח ב־8 בינואר בשביתת רעב במחאה על סירוב השלטונות להעניק אשרת יציאה לישראל לבנו דימיטרי, הפסיק את הצום לאחר שהובטח לו כי היתר ההגירה יוענק. (ע"צ)

הרוג ושלושה פצועים בתאונה ביפו

פנחס בן לולו, חייל בן 21 מבית שמש, נהרג, ושלושה אחרים נפצעו, מהם אחד קשה, בכת שמכונית שבה נסעו התנגשה בעמוד תאורה. התאונה אירעה אתמול בבוקר בשדרות בן צבי ביפו.

הנפגעים — כולם מבית שמש — נסעו במכונית פרטית, כאשר לפתע סטה הנהג, מסיבה שטרם הוברורה והתנגש בעמוד תאורה. העמוד נעקר ממקומו מעוצמת הפגיעה.

החייל בן לולו, מנוסעי המכונית, נהרג, ואילו הנהג שמואל חכים (30) נפצע קשה.

שתי נוסעות אחרות, ירדנה עשור (23) ואיריס כרציאנו (19) — נפצעו אף הן.

למקום הגיעו אמבולנס ושתי ניידות טיפול נמרץ של מד"א ופינו את הנפגעים לבית החולים וולפסון.

המשטרה חוקרת. (עתי"ם)

[illegible] الأصل